

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2017 Sayı: 59

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Referanduma doğru ilerleyen günlerdeyiz. AKP'ye yakın anket şirketlerinin bile "hayır" oylarının fazla çıktığını teyit etmesi, AKP'nin korkusunu ve saldırganlığını arttırıyor. "Hayır" propagandası yapan kişilerin üzerine çetelerini salmak, tutuklamak gibi saldırıları devam ederken, "hayır" oyu kullanacak herkesi "terörist" ilan etmeye kadar işi vardırıdılar. Ancak bu saldırılar artık etkili olmuyor, aksine ters tepiyor.

Ne yapsalar "evet"leri arttıramadıklarını görünce, anketleri "güvenilmez" ilan ettiler ve sonunda anket yapılmasını durdurdular. Erdoğan, "daha sahaya inmedik" diyerek, durumun değişeceğini ima etti; fakat bugüne dek yaptıkları mitinglerde tüm zorlamalara rağmen eskisi kadar kitle toplayamadıkları da görüldü.

Aynı günlerde yaklaşık 2 milyon Suriyeli göçmene vatandaşlık verileceği gündeme geldi. Tam da referandum öncesi böyle bir girişim, AKP'nin oy tabanını genişletmeye dönüktü. Tepkiler üzerine bunun referandum sonrasında yapılacağını söylediler.

AKP'nin "evet" oylarını çoğaltmak için çok çeşitli atraksiyonlar yapacağı şimdiden bellidir. Örneğin PKK'nin boşalttığı söylenen Kandil'e operasyon düzenleyip Türk bayağını dikmek gibi şovlar veya Suriye'de savaşı tırmandıracak provokatif girişimler olacağı konuşulmaktadır. Taksim'e caminin temelini attıkları gibi, Gezi Parkı'na müdahale ederek, toplumu kışkırtan adımlar atılabileceği söylentileri de dolaşmaktadır. vb...

Sayfa 2'de sürüyor

"Başkanlığa-sultanlığa" geçit vermeyelim!

**BU GÜÇ
BİZDE
VAR!**

“Başkanlığa-sultanlığa” geçit vermeyelim!

BU GÜÇ BİZDE VAR!

AKP ve Erdoğan'ın kazanmak için her tür provokasyona, gösteri ve entrikaya başvurmaları şaşırtıcı olmaz. Bunlara karşı uyanık olmak ve boşa düşürmek gerektiği açıktır. Fakat buradan hareketle ne yaparlarsa yapsınlar karşı çıkmamak, hiç bir şey olmamış gibi davranmak gerektiğini vaaz eden reformist koroya da uyulamaz. AKP'nin kutuplaştırıcı tutumu karşısında sürekli yatıştırıcı, uzlaştırıcı olmak; İsa'nın “bir yanağına vururlarsa, diğer yanağını uzat” sözüne uygun davranmak, yani teslim olmaktır.

Kaldı ki, her kutuplaşma yanlış değildir. Bizim karşı çıktığımız, yapay kutuplaştırmalardır. Sınıfsal ve siyasal kutuplaşmalar zaten nesnel bir durumdur ve bunun gereğini yerine getirmek gerekir. Bugüne kadar AKP her istediğini yaşama geçiremediyse, karşısına dikilen ve mücadeleyi büyüten bir kitle olduğu içindir.

Bugüne dek yaptıkları ile “evet” oylarını arttırmayı başaramadılar. Bu durum AKP içinde huzursuzluğu artırıyor. Referandumla riskli bir adım atıldığını düşünenler ve bunu yüksek sesle ifade edenler çoğalıyor. FETÖ soruşturması adı altında kamudan atılan kişilerin yüzünü geçmesi ve bunlar arasında kamuoyu tarafından bilinen akademisyenlerin olması, bu kaygıları arttıran bir gelişme oldu. Atılanların büyük çoğunluğunun Gülen Cemaati ile ilgisi olmadığı, aksine onunla mücadele eden kişiler olduğu giderek daha net görülüyor ve bu durum AKP'ye dönük tepkileri büyütüyor.

Atılan akademisyenlerle ilgili üniversitelerde öğrenci ve öğretim üyelerinin birlikte gerçekleştirdiği eylemler ve polislerin yere bırakılan cüppelere basarak saldırıya geçmeleri, uzun süreden beri ilk kez üniversite hocalarını hareketlendirdi. Ankara'da başlayan eylemler, ülkenin dört bir yanına sıçradı. Çok daha büyüme potansiyeli varken, yine uzlaşmacı tutumlarla geri çekildiler.

Şurası açık ki, taviz vererek faşizmin hiddetinden şiddetinden kurtulmak mümkün değildir. Bugüne dek yaşananlar, onları kızdırmamak adına her şeylerine boyun eğenlere bile dokunulduğunu göstermiştir. Çünkü faşizm aç kurt gibidir, onu tavizlerle doyuramazsınız!

Bunun son örneği Doğan Medya Grubu'nun “amiral gemisi” olarak bilinen Hürriyet'e yapılanlar oldu. “Komutanlar Rahatsız” manşeti, Erdoğan'ı ve AKP'lileri fazlasıyla rahatsız etti. Her ne kadar yazının içeriğinde “komutanların rahatsızlığı”nın muhalefete olduğu anlaşıyorsa da; 2007'de Cumhuriyet'in “Genç subaylar rahatsız” manşetini anımsatması ve bir darbe tehdidi olarak algılanması, ortalığı karıştırdı. AKP'yi kızdırmamak için elinden geleni yapan Aydın Doğan, her krizde kurban vererek ayakta durmaya çalıştı. Son krizde, 15 Temmuz gecesi telefonla bağlanarak

Erdoğan'ı kitleye ilk ulaştıran ve sonrasında yıldızı parlayan Hande Fırat imzası da onu kurtarmadı. Son kurban, genel yayın yönetmeni Sedat Ergin oldu.

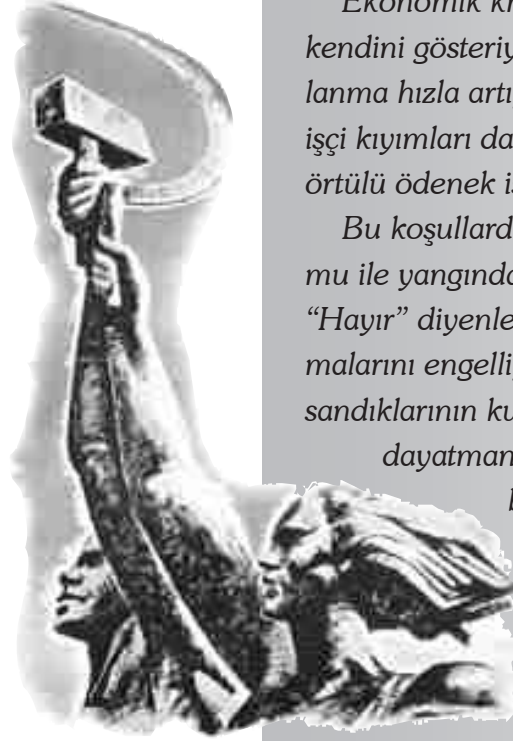
Türkiye, OHAL sonrası dünyada en fazla gazetecinin tutuklu olduğu ülke haline geldi. Ülkedeki gazeteciler yetmedi, bir Alman gazetesinin Türkiye muhabirini de tutukladılar. Bu durum bir süredir gerilen Almanya-Türkiye ilişkilerini daha da bozdu. Almanya Dışişleri Bakanı, Türkiye büyükelçisini çağırıp uyardı. Merkel, Alman gazetecinin serbest bırakılmasını bizzat istedi. Alman yetkililer, Türkiye'de basın özgürlüğü kalmadığını, otokratik bir ülkeye dönüş-tüğünü resmen söylediler. Ardından Adalet Bakanı'nın Almanya'daki toplantısına izin vermediler. Erdoğan'ın referandum mitingine de izin verilmeyeceği önceden duyurulmuştu.

AKP'nin ve Erdoğan'ın attığı her adım, ayaklarına dolanıyor. Örneğin Kürt halkından oy alabilmek için Barzani'yi Türkiye'ye davet ettiler; fakat Kürt Federe Bölgesi'nin bayrağının havaalanına çekilmesi, şoven-milliyetçileri ayağa kaldırdı. AKP dışında “evet” diyen tek kesim olan MHP'nin Bahçeli kanadında bile infiale yol açtı.

Bir “kahramanlık destanı”na duydukları ihtiyaçla girdikleri Suriye'de çıkmaz içindeler. Bir gün Menbiç, birgün Rakka'ya gireceklerini açıklıyorlar, fakat ne ABD'den ne Rusya'dan yeşil ışık alabilmiş değiller. Erdoğan, bir süredir emperyalistler için “güvenilmez” lider durumunda. Savaşın verdiği manevra alanını fazlasıyla zorlamakta, farklı emperyalist bloklar arasında cambazlık yapmaya çalışmaktadır. Elbette bunun bir karşılığı olacaktır.

Erdoğan, gerek dışta gerekse içte, içine düş-tüğü zor durumdan, tüm yetkileri alarak kurtulmaya çalışmaktadır. Ancak kitle desteği giderek zayıflamakta, her kesimden tepkiler artmaktadır. Bu durumda referandumu iptal etme ihtimali de vardır. Bu, Erdoğan'ın yenilgisi, sonun başlangıcı olacaktır.

O yüzden “ille de sandık” demenin bir anlamı yoktur. Sandıktan her çeşit hile ile çıkma riskini göze almak yerine, referandumdan geri dönmesi tercih edilmelidir. Ve asıl olarak sonrasına hazırlanmalı, hesap sorma bilinciyle faşizmin üstüne yürünmelidir.

Okurlara...

Merhaba,

Ekonomik ve siyasi alanda bir çok sıkışmanın birarada yaşandığı bir dönemdeyiz.

Suriye savaşı giderek sertleşiyor. AKP hükümeti Rusya'nın ve ABD'nin karşı çıkışlarına rağmen savaşta kendi alanını yaratmaya, özellikle de PYD'yi hedefe çakmaya çalışıyor.

Ekonomik kriz öylesine güçlü biçimde kendini gösteriyor ki, yoksullaşma ve borçlanma hızla artıyor, iflasların yanısıra büyük işçi kıyımları da kapıda. Kayıtsız denetimsiz örtülü ödenek ise, rekor üstüne rekor kırıyor.

Bu koşullarda bir de sultanlık referandumu ile yangından mal kaçırmaya çalışıyorlar. “Hayır” diyenlere pervasızca saldırıyor, çalışmalarını engelliyorlar. Bu keyfi referandum sandıklarının kurulmadan kaldırılması, bu dayatmanın iptal edilmesi ise çok daha büyük bir önem taşıyor.

Mart ayını işte bu yoğun gündemin ve saldırıların içinde karşılıyoruz. Ve bütün zorluklarına rağmen, baharı direnişle karşılamamızın coşkusuyla selamlıyoruz.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

59. Sayıda

3	Referandum iptal edilsin
5	Faşizmin yönetme yöntemi; referandum
6	İşçi ve emekçilerin haklarını gaspeden sultanlığa izin vermeyelim!
7	Mülkiye'de KHK'lara direniş
8	Saraya yedek hazine: Varlık Fonu
10	Musul'da sona doğru
11	El Bab'dan sonra Menbiç, Rakka; TSK nereye
12	Emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez
14	HDP'ye saldırılar sürüyor
15	Newroz ateşini körükle
16	Geçmişteki geleceğimiz Komün
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
19	Faşizm ve kadın

Anayasa referandumunu için 16 Nisan'da tarihi belirlendi. Fakat halen referandumun yapılıp yapılmayacağı belli değildir. Erdoğan'ın bir bahane ile son anda referandum kararını iptal etme ihtimali vardır ve bu ihtimal giderek daha fazla konuşulmaktadır.

Bunun asıl sebebi, AKP'nin tüm çabalarına rağmen kitleyi ikna edememiş olmasıdır. Yani "hayır" diyenlerin çoğunluğu oluşturması ve bu oranın giderek artmasıdır. AKP'ye yakın araştırma şirketleri bile, "hayır" oylarının fazla olduğunu inkar edemiyor. Erdoğan ise, anketlere güvenmediğini belirterek, esasında bu durumu teyit ediyor. "Referandum halka yeterince anlatılamadı" ya da "biz henüz sahaya inmedik" gibi sözlerle, varo-

bir ayı aşkın bir süre varken) hala "referandum iptal edilsin" talebini yükseltmiyorlar.

Erdoğan'ın referandumu iptal etmesi, onun adına çok büyük bir yenilgi olacak. Buna rağmen onu sandıkta yenmek gerektiğinden dem vurup, halkı sandığa çağırmak ne kadar doğrudur? Hem de bugüne dek sandığa atılan oyların akıbeti ortada iken...

Düzen muhalefетinin sınırları

Mecliste CHP-HDP bir blok oluşturarak anayasa değişikliği görüşmelerine katılmama kararı almak yerine, meclise gelerek bir kez daha AKP'nin minderinde dövüştüler. Göz göre göre meclis iç-tüzüğü ihlal edildiği, AKP'li vekiller alenen açık oy kullandıkları halde, bu oyunun bir parçası oldular. Sonuç-

AKP'nin yasayı uzun bir süre mecliste tutup saraya göndermemesi, Erdoğan'ın onaylamayacağı söylentilerine yol açmıştı. Bunun üzerine CHP sözcüleri, "AYM'ye gideceğimizi düşünüp, bize güvenilecek hareket etme" diyerek, sözde Erdoğan'a meydan okudular! Ama Erdoğan gecikmeli de olsa onayladı.

Sonuçta CHP, AYM'ye gitmedi. Ama bunun nedeni söylediği gibi "millete güvenmek" değildi. Öyle olsa, önceki AYM başvurularını "millete güvenmemek" şeklinde yorumlamak gerekirdi ki, bu da AKP'nin demagogilerini haklı çıkarmak anlamına gelirdi.

Gerçek şudur; **CHP, AKP'nin içerde ve dışarda sıkıştığını görüyor ve bu durumu değerlendirmek istiyor.** Suriye savaşında artan asker cenazeleri, Rusya ve ABD arasında gidip-gelen yanlış dış politikaları, emperyalistlerin Erdoğan'ı güvenilmez bulması ve uzunca bir süredir "Erdoğan'sız AKP"ye oynamaları vb. yanı sıra, içeride artan kriz ortamı ve OHAL'le birlikte gaspedilen haklarla iyice bunalan kitlelerin AKP'ye artan tepkisi gibi faktörler üzerinden Erdoğan'ın bu kez sandıktan çıkamaya-çağını düşünüyor.

Sözkonusu iç ve dış koşullar, gerçekten de Erdoğan'ı zorlayan nesnel bir durumdur. Fakat tek başına elverişli nesnel koşulların Erdoğan'ı ve AKP'yi devirmeye yetmediğini önceki deneyimlerden biliyoruz. **Öznel faktörlerdeki eksiklerden dolayı, her defasında çeşitli entrikalarla, hile-hurda ile sandıktan galip çıkmayı başardılar.** Bu kez de benzer bir durumun olmayacağını kim garanti edebilir? **Mesela açık bir biçimde sandık sonuçlarının değiştirilerek "Evet" çıkartıldığı görüldüğünde, bugün kitleleri sandığa çağıranlar ne yapacaktır?** 2014 belediye seçimlerinde Ankara, Urfa gibi illerde seçim sonuçlarının açıkça değiştirildiği ortadayken ne yaptılar; bugün farklı olarak ne yapacaklar? **O gün sokağa çıkan kitleleri eve dönmeye, YSK'nın kararını bekleme-ye çağırınların, bugünkü referandum sonuçları için bu doğrultuda bir hazırlığı var mıdır?**

Hal böyleyken, CHP dahil tüm reformistler, referandumun iptali yönünde baskı yapmak yerine, ısrarla sandığı gösteriyor ve halkı böyle bir riske sürük-lüyorlar. **Kitleleri her koşulda düzen sınırları içinde tutmaya, devletin kurumları-kanunları çerçevesinde hareket etmeye zorluyorlar.** Bunun da

Başkanlığa-Sultanlığa hayır! REFERANDUM İPTAL EDİLSİN!

lan durumun değişeceğini ima etseler de, tedirginlikleri bitmiş değil.

Bu tablo, başta CHP olmak üzere, "hayır"cı kampı, erken bir başarı havasına soktu. Öyle ki CHP, bugüne dek istemediği hemen her yasal değişiklik için Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) iptal başvurusunda bulunurken, bu kadar önemli bir konuda AYM'ye gitmedi. Gerekçe olarak da, "milletimize güveniyoruz" gibi hamasi sözler sarf ettiler.

Tabi sadece CHP değil, bir bütün olarak reformist kamp, "AKP ile sandıkta hesaplaşmak" adına, ısrarla kitleleri sandığa çağıran bir politika izledi, izliyor... Anayasa değişikliği, meclisten bile geçmemişken "hayır bloku" oluşturma çağrıları yaptılar, sandıkta "hayır" oyu kullanacaklarını duyurdular. Meclisten geçtikten sonra Erdoğan'ın onaylamayı geciktirdiği dönemde bile, "referandum kararını geri çek" talebini yükseltmek yerine, "hayır" kampanyasını sürdürdüler.

Anketlerde "hayır"ların yüksek çıktığı, AKP içinde huzursuzluğun arttığı ve referandumun iptalinin konuşulmaya başlandığı bir dönemde (ki referanduma

ta anayasa referandumunun meclisten çıkmasına zemin sundular. Her aşamada bu tutumlarını sürdürmeye devam ediyorlar.

CHP'nin sözde AKP'ye meydan okuyarak AYM'ye başvuru yapmaması da, bunun bir parçasıdır. Elbette "AYM'ye güvenilmez" ve elbette başvuru yapılsa da büyük ihtimalle "değişen bir şey olmayacak"tı. **AYM Başkanı'nın Erdoğan'ın önünde iliksiz cüppesini kapatmaya çalıştığı gözönüne alındığında, bu ihtimalin güçlü olduğu açıktır.** Zaten bugüne dek iptal başvurularının çoğu reddedilmiştir.

Buna rağmen böyle bir hakkı kullanmak ve reddedildiği durumda AYM'yi teşhir etmek mümkündü. Kaldı ki, meclis oylamaları sırasında CHP'li vekiller, açık oy kullanılmasını belgelemek için ellerinden geleni yaptılar. Daha önceki başvurular için AYM'nin "delil yok" gerekçesini geçersiz kılmak için, yeterince delil topladılar. Ama yine de AYM'ye iptal başvurusunda bulunmadılar.

Güya AKP'yi zor durumda bıraktılar! "Sandıktan kaçıyorlar", "millete güvenmiyorlar" gibi demagogilerini boşa düşürdüler! Değişiklik meclisten geçtiği halde,

Tek başına elverişli nesnel koşulların Erdoğan'ı ve AKP'yi devirmeye yetmediğini önceki deneyimlerden biliyoruz. Öznel faktörlerdeki eksiklerden dolayı, her defasında çeşitli entrikalarla, hile-hurda ile sandıktan galip çıkmayı başardılar. Bu kez de benzer bir durumun olmayacağını kim garanti edebilir?

Erdoğan için Sultanlık öngören anayasa referandumuna karşı PDD imzalı afişler, merkezi yerlere ve emekçi semtlere yapıştırıldı.

başında seçimler geliyor. Her dönem, “hangi partiye verecekseniz verin, mutlaka oy kullanın” propagandasını başat hale getirmeleri, bu yüzdendir.

Şimdi de “oyunuzun rengi ne olursa olsun, mutlaka sandığa gidin” diyorlar. Dahası, “oy kullanmayacakları da ikna edin, ellerinden tutup getirin” diye görev koyuyorlar. Öyle ki, “evet” oyu kullanacakları sevgiyle kucaklamaktan bahsederken, sandığa gitmeyenleri neredeyse “hain” ilan ediyorlar. Çünkü onların asıl düşmanı AKP değil, komünistler ve gerçek devrimcilerdir.

Kısacası **reformizm, yine kendi misyonunu yerine getiriyor. Durumu daha vahim kılan, kendilerine ‘devrimci’, ‘sosyalist’ diyen önemli bir kesimin reformizmin etkisi altına girmiş olmasıdır.** Bu yeni değildir kuşkusuz, fakat HDP ile birlikte parlamentarizm şekline bürünerek en uç halini almıştır. Bugün yaşanan onun sonuçlarıdır.

Bitmeyen sandık çağrısı

Bu kaçınıcı seçim-referandum ve bu kaçınıcı bildik çağrı?

Tek argümanları ise, “sandığa gitmemenin AKP’ye yarayacağı” propagandasıdır. AKP tam 15 yıldır tek başına hükümet! Ve bu sürede kaç genel-yerel seçim, kaç referandum oldu, hepsinde de aynı argümanla kitleler sandığa çağrıldı. Hepsinde de kitleleri hüsrana uğratmalarına rağmen, aynı çağrıyı yinelemeye devam ediyorlar.

En son 1 Kasım’da kitlelerin en fazla katılım sağladığı seçimler yapıldı. Yani kitleler reformistlerin çağrısına uyarak akın akın sandığa gitmiş, fakat söylediklerinin aksine bu durum AKP’ye yaramıştı. AKP yüzde 49 gibi bir rakamla, o güne dek aldığı oyların en yükseğine ulaştı. Demek ki, reformistlerin seçim taktiği doğru değildi ve hayat bunu kanıtlamıştı. Ama bu konuda tek bir özeleştir, bir açıklama yapmadılar. Yenilen futbol takımlarının oyuncularını gibi “önümüzdeki maçlara (seçimlere) bakacağız” diyerek konuyu kapattılar. Her defasında boş umutlar

ve beklentiler yayıyor, kitleleri önce rehavete, sonra karamsarlığa sürüklüyorlar.

Diğer yandan **kitleleri sandığa çağırmada gösterdikleri cevvaliyeti, oylara sahip çıkma söz konusu olduğunda göstermiyorlar.** Halk kendi oylarına sahip çıkıp sokağa çıktığında ise, onları durdurmaya çalışan yine başta CHP olmak üzere reformistler oluyor.

7 Haziran seçimlerinden sonra AKP “yeniden seçim” dediğinde bile sandığa gittiler.

7 Haziran sonuçlarında ısrar etmediler. CHP, koalisyon istişareleri ile oyalandı, HDP ise, AKP’nin “seçim hükümeti”ne bakan verdi. **Kürt il-lerinde o güne dek görülmemiş bir vahşet yaşanırken, Ankara’nın göbeğinde yüzlerce kişi katledilirken, HDP hesap sorma isteğiyle yanıp tutuşan kitlelere yine sandığı gösterdi.**

Bir kez olsun AKP’nin oyununu bozmadılar. AKP’nin çizdiği sınırların dışına çıkmadılar. Ortalık kan gölüne dönmüş, halk can derdine düşmüş iken, onlar oy derdine düştüler. Sonuç? AKP bir öncekinden daha fazla oy alarak yerini sağlamlaştırdı.

Şimdi “OHAL koşullarında seçim olmaz” bile demiyorlar. Burjuva sistemde hiç bir zaman eşit koşullarda demokratik bir seçim olmaz. Bizim gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde ise, bu durum çok daha belirgindir. Siyasi Partiler’den Seçim Kanunu’na kadar temsil hakkını ortadan kaldıran birçok anti-demokratik yasa vardır. Keza hemen her seçimde hile, entrika olur. Fakat AKP döneminde bunlar ayyuka çıkmıştır.

Bunlara karşı mücadele edilmeden, önümüze her sandık konulduğunda “haydi sandığa” diye bağırarak, sandığa gitmeyenleri yaşanacak kötülüklerin müsebbibi ilan etmek, düzene ve AKP’ye sunulan en büyük destektir. 15 yıldır AKP’nin her seçimden zaferle çıkması, bu sayededir.

Seçimlerin sandıkta değil, sokakta kazanıldığını bilmezler mi? Yasaların gerçekte sokakta yapıldığını; kitle gücünü harekete geçirmeden ve meşru mücadele ile hakları fiilen kazanmadan, halkın çıkarına tek bir yasanın yapılmadığının farkında değiller mi? İnsanlığın ilerleyişinin bu şekilde sağlandığını, kendi tarihimizin bile pek çok örnekle bunu kanıtladığını görmüyorlar mı?

Elbette biliyorlar ve görüyorlar! En azından bu politikaları belirleyenler, yaptıklarının çok iyi farkındalar. Bu oyunu bozacak devrimci, komünist bir güç ortaya çıkmadığı için, ne yazık ki bu kısır döngü kırılmıyor.

Anayasa referandumu bir dayatmadır

Şu anda önümüze getirilen sandık, referandum

içindir. Referanduma, seçimler gibi yaklaşılmaz. Genel seçimlerde “parlamentodan yararlanma” adına veya yerel seçimlerde belli mevziler elde etmek için, güç oranında bağımsız bir adayla katılmak veya bir partiyi, adayı desteklemek mümkündür. Devrim hizmet ettiği oranda bu olanakları kullanmak gerekir.

Referandumda ise, “evet” ya da “hayır” dışında bir seçenek yoktur. Seçimlerde olduğu gibi çok seçenekli bir durum söz konusu değildir. Keza parlamento veya belediye gibi yararlanacak bir kurum, ele geçirilecek bir mevzi de bulunmaz. **Bu yönleriyle seçimlerden daha geriyi temsil eder.** Zaten geçmişi “şehir devletler”in ortaya çıktığı kölecilik dönemine dayanır. Hükümdarların halkın rızasını almak amacıyla kimi zaman başvurduğu bir yöntem olmuştur. Kapitalizmde ise, giderek azalmış ve yerini seçimlere bırakmıştır.

Fakat faşizmle birlikte yeniden hortlamıştır. En çıplak haliyle Nazi Almanyası’nda görülen faşizm, “siyasi gansterlik biçiminde bir devlet sistemi, provokasyon ve işkence sistemidir; ortaçağ barbarlığı ve canavarlıktır.”(Dimitrov) Faşist devletler, ortaçağın pek çok uygulaması gibi referandumu da almışlardır. **Dünyada referanduma en fazla başvuran liderin Hitler olması, şaşırtıcı olmasa gerekir. Türkiye’de ise en fazla referandum AKP hükümeti döneminde yapılmıştır. Erdoğan, bu konuda da Hitler’le yarışmaktadır.**

Bütün bunlardan dolayı komünist ve devrimciler, referandum uygulamasını doğru bulmazlar. Hele ki **ülkenin yönetim şeklinin referandumla belirlenmesini kabul etmek mümkün değildir.** Çünkü bu bir işyerinde sendika belirleme veya bir mahallenin park sorunu değildir. Ya da bir zamanlar İstanbul Belediyesi’nin yaptığı gibi, belediye otobüslerinin renginin “mavi mi, yeşil mi” olmasına karar vermek, hiç değildir.

Anayasa, bir devletin yönetim şeklini belirleyen esas ilkelerdir. Başka bir ifade ile sistemin omurgasıdır. Böylesi önemli bir konunun hiçbir biçimde tartışılmadan, kapalı kapılar altında karara bağlanıp, yangından mal kaçıran gibi meclisten çıkartılıp halka dayatılması kabul edilemez. **Aksi halde “halk nasıl yönetileceğine karar verdi” yalanına ortak olunmuş, oynanan oyunun bir parçası haline gelmiş olur.** Ayrıca OHAL koşullarında referandum yapılamaz. “Evet”in propagandası için devletin her kurumu rahatça çalışabilirken, “hayır” diyenlerin hapse atıldığı, kurşunlandığı bir ortamda, kitleleri sandığa çağırarak bu suça ortak olmaktır.

Referandum gününe kadar, ileri sürülmesi gereken talep “referandum iptal edilsin” olmalıdır.

Anayasa değişikliğini istemeyen herkes, bu talep etrafında birleşebilir. Hangi taktiği savunursa savunsun, bu talep üzerinden ortak bir mücadele yürütülebilir. Önemli olan; OHAL sistemini kalıcı hale getiren, “tek adam-tek parti” faşizmine set oluşturabilmektir.

Faşizmin yönetme yöntemi REFERANDUM

Referandum (plebisit-halkoylaması) eski Yunan'da ilk demokrasi örneği olarak ortaya çıkan bir yöntemdir. Siyasi partilerin kurulması ve seçim sistemi, kapitalizmle birlikte ortaya çıkmış ve referanduma göre ileriye temsil etmiştir.

Özellikle Ekim Devrimi sonrasında, dünya ölçeğinde kitle hareketinin yükselmesi ve sosyalizmin somut bir gerçeklik haline gelmesi, burjuvaziyi yeni adımlar atmaya zorladı. Emperyalist-kapitalist ülkelerde, partiler ve seçim sistemi giderek daha demokratik biçimler almaya başladı.

Ne var ki, sosyalizmden geriye dönüşler ve genel olarak devrim dalgasının gerilemesi, her alanda olduğu gibi, bu konuda da ulaşılan düzeyin geriye çekilmesine yol açtı. Seçimlerde barajlar koyup yükseltmekten, parti kapatmalara kadar bir dizi anti-demokratik yasa ve uygulama yeniden hortladı. Referandum da bunlardan biridir.

Görünürde demokratik bir halk oylaması gibi bir yanılsama yaratan bu uygulama, gerçekte iki seçeneqli bir dayatmadan ibarettir. Bu iki seçenektan hangisi kullanılırsa kullanılsın, egemenlerin zemininde hareket edilmiş, onların oyununa gelinmiş olunmaktadır. Referanduma konu olan şeye karşı oy kullanılsa da, gerçekte ona destek sunulmuş, sözkonusu uygulamanın meşrulaşmasına hizmet edilmiş olur. Çünkü **egemenler, referanduma sunulan şeyin demokratik bir seçimle kabul edildiği yanılsamasını yaratmak için "evet" kadar "hayır" oylarına da gereksinim duyarlar. Örneğin '82 anayasası bile yüzde 92 ile kabul edilmiştir. Yani yüzde 8'lik bir "hayır"a ihtiyaç duyulmuştur.**

Bundan dolayıdır ki, "evet" ya da "hayır"ın dayatıldığı, başka hiçbir seçeneğin olmadığı böyle bir uygulama, genel olarak reddedilmesi gereken anti-demokratik bir uygulamadır. **Referandumların çoğunlukla faşist diktatörlükle yönetilen ülkelerde kullanılıyor olması bile, şüpheyile yaklaşmak için yeterlidir.**

Örneğin referanduma en fazla başvuran lider Hitler'dir. Hitler, her uygulamasını sözde halkın iradesine sunmuş ve onların onayını alarak yaşama geçirmiştir. Böylece referandum, faşizmin yönetme yöntemi olarak ön plana geçmiştir.

Türkiye'de ise, referanduma en fazla başvurulmuş dönem, AKP dönemidir. Anayasa gibi en önemli konuları referanduma götüren lider de Erdoğan'dır. Erdoğan, anayasa değişikliği ile getirmek istediği "sultanlık" sistemini de yine Hitler'e dayanarak açıklamıştır.

"Başkanlık sistemi"nin devletin "üniter yapısı"nın yıkıp federasyona yol açacağı şeklindeki itirazlara verdiği yanıtta aynen şunları söylemiştir. *"Üniter sistemlerde başkanlık sistemi yok diye bir şey yoktur. Şu anda bunun zaten dünyada örneği var. Yani geçmişten bu yana var. Hitler Almanyası'na baktığınızda orada da bunu görürsünüz."*

Şu anda oylanacak olan anayasa, Hitler Almanyası'nın anayasasını kendine örnek almıştır. **Keza Hitler'in "führer", Mussolini'nin "duçe" ünvanlarını kullanması gibi, Erdoğan da kendine "reis" dedirtmektedir.**

Kısacası ülkenin yönetim şeklini belirleyen anayasalar gibi temel konuların bir referandumla belirlenmesi, gösterilmek istendiği gibi demokratik bir yöntem değildir. Bir insanın "yaşam hakkı" oylanabilir mi? **Temel hak ve özgürlükler, insanlığın bugüne dek elde ettiği**

kazanımlar, oylamaya sunulabilir mi?

Kan ve can bedeli elde edilen kazanımlar, yine kan ve can bedeli savunularak korunabilir. Hiç bir hak sandıkta kazanılmamıştır. Mücadele ile fiilen elde edilmiş ve bunun sonucu yasalaşmıştır. Dün olduğu gibi bugün de öyle olacaktır.

10 Ekim Ankara Katliamı duruşması

10 Ekim 2015'te gerçekleştirilen Ankara Katliamı'nın davasının ikinci grup duruşmaları 6 Şubat günü görülmeye başlandı.

İlk duruşmada sanıkların ifadeleri ve tavırları, katliamda devletin ne kadar büyük bir sorumluluk taşıdığını ortaya koymuştu. Bu defa söz katliamın tanıklarındaydı. Aileler, avukatlar ve katliamdan sağ kurtulan yaralılar, "Katilleri yargılamaya asıl şimdi başlıyoruz" diye açıklama yaptılar. Duruşma sırasında verdikleri ifadelerde, saldırının gerçekleştiği anı, sonrasında devletin saldırısını, yaralıların üzerine bile gaz sıkıldığını; bütün bu tablonun, saldırıda devletin payını ortaya koyduğunu anlattılar. Ve katliamda sorumluluğu olan kamu görevlilerinin de yargılanması gerektiğini söylediler.

Katliam sanıklarının ailelere karşı saldırgan tutumu bu duruşmada da sürdü. Aileler sanıkların pervasızlığına karşı tepki gösterince, polis yine ailelere saldırdı.

Mahkeme süreci de, tıpkı katliam günü gibi, saldırganların pervasızlığı, saldırıya uğrayanların devlet şiddetiyle karşılaşması biçiminde devam ediyor. Bir sonraki duruşma Mayıs ayına ertelendi.

Yakarak tüketemezsiniz!

Akit gazetesi ve Burhan Kuzu hedef gösterdi, Müjdat Gezen Sanat Merkezi kundaklandı. Gece yarısı elinde benzin bidonuyla sanat merkezini yakan saldırgan Mehmet Ali Aligül, "Abdülhamit'in torununa laf ettiği için yaktım orayı" diye ifade verince serbest bırakıldı. Tepkiler çok yoğunlaşınca, saldırgan tekrar tutuklandı.

Saldırı büyük bir kitle tepkisiyle karşılandı. Sanat Merkezi'nin önünde günlerce toplantılar ve eylemler gerçekleştirildi. Kundaklama olayı, AKP'nin muhaliflere dönük saldırgan tutumundan cesaret alarak gerçekleştirilmişti. Muhalifleri susturma çabasının bir parçasıydı. Bu nedenle kitleler sadece saldırganla değil, arkasındaki AKP zihniyetine de öfkelerini haykırdılar. Müjdat Gezen ise, bu saldırıların referandumda "hayır" çıkmasını engellemeyeceğini, faaliyetlerini sürdüreceklerini açıkladı.

İşçi ve emekçilerin haklarını gaspeden BAŞKANLIĞA-SULTANLIĞA İZİN VERMEYELİM!

Yaşamımızı ciddi bir şekilde etkileyecek bir anayasa referandumu ile karşı karşıyayız. Bir kez daha önümüze sandık koyarak, yaşam hakkımızı, geleceğimizi, hatta çocuklarımızın geleceğini oylamamızı istiyorlar. Üstelik bu anayasanın hiç bir maddesi bize sorulmadı, görüşümüz, rızamız alınmadı.

Adına başkanlık dedikleri bu sistem, sultanlıktan başka bir şey değildir. İstiyorlar ki, hiç bir kanun-kural-yasa tanımadan, her şeyi Erdoğan belirlesin! Milletvekilinden valisine, kaymakamından muhtarına kadar, herkesi bir kişi atasın!

Sanki 15 yıldır devleti yönetenler kendileri değişmiş gibi, şimdi de “başkanlık gelirse istikrar gelecek” diyorlar.

AKP döneminde

işçi ve emekçilerin durumu

İşsizlik yüzde 20'lere vardı, 6,5 milyonluk işsiz ordusu iş aramaktadır.

Yoksulluk sınırı 4 bin 665 lira, açlık sınırı ise 1432 liradır.

İSİG'in yaptığı araştırmaya göre 15 yıllık AKP döneminde 17 bin işçi, iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. Son yıllarda, oranlar da çok yükseldi. Artık yılda neredeyse 1800-1900 işçi göz göre göre hayatını kaybediyor. Bu, yaklaşık olarak günde 5 işçi ölüyor demektir.

Son bir yıl içerisinde doğalgaz yüzde 30, kömür yüzde 26, benzin yüzde 28, elektrik yüzde 19 arttı. Son aylarda doların yükselmesiyle beraber, bütün temel tüketim maddelerine zam geldi. Enflasyon arttı. Asgari ücretinin alım gücü 350 TL değer kaybetti. İşçi ve emekçiler daha fazla yoksullaştı.

Temel ihtiyaç maddeleri durmadan zamlanırken, asgari ücrete 104 lira, memur ve emekli maaşlarına yüzde 3 zam verildi. Milletvekili maaşları ise yüzde 45 arttı.

Kıralık işçi yasallaştırıldı. Patronlara, sosyal güvenceden yoksun, neredeyse beş işçi çalıştırma piyasası oluşturuldu.

BES zorunluluğu getirilerek milyonlarca işçi BES'e geçirildi; sigorta şirketlerine para kaynağı yaratıldı.

Taşeron sistem, temel çalışma biçimi halini aldı. Taşeronun girmedığı işyeri-işletme kalmadı.

Kamu kuruluşları haraç-mezat özelleştirildi. Kalanlar da son çıkarılan “varlık fonu”na devredilerek özelleştiriliyor. “Varlık fonu”yla sadece kurum yöneticileri değil, Yargıtay ve Danıştay da devre dışı bırakılarak, tek yetkili başkan-sultan oluyor.

Özelleştirilen yerlerde işçiler haklarını kaybetti, binlerce işçi işsiz kaldı. “Varlık fonu” ile beraber

Kapitalist sistemde yapılan hiç bir anayasa, işçi ve emekçilerin çıkarına olmaz. İktidarı elinde tutan burjuva sınıfının çıkarlarını temel alır. Ancak bugüne dek işçi ve emekçiler mücadele ile temel hak ve özgürlükleri kazanabilmiştir. Şimdi yeni anayasa ile, kan ve can bedeli kazandığımız bu haklar da gaspedilmek isteniyor. Buna izin vermeyelim!

kamuda kadrolu işçi kalmayacak.

AKP hükümeti döneminde bütün grevler yasaklandı. Grevlerin yasaklandığı yerde, TİS'in de bir anlamı kalmadı, TİS hakkı fiilen gasp edildi.

Bunlar AKP hükümetinin icraatlarının sadece bir kısmıdır. 15 yıl içerisinde biz işçi emekçilere, zam, zulüm, ağır sömürü, açlık ve ölüm dışında bir şey vermediler. Buna karşın tekelleri burjuvazinin karlarına kar kattılar.

Yaptıkları yapacaklarının teminatıdır

Sadece işçi hakları gaspetmediler. En temel insan haklarını bile çiğnediler. Özellikle OHAL'den bu yana, başta yaşam hakkı olmak üzere, bilgi edinme, örgütlenme, ifade etme, toplantı ve gösteri hakkı gibi temel haklar ortadan kalkmış durumda.

OHAL ilan edildikten sonra 1500 dernek, 180 yayın kuruluşu kapatıldı. 2500'den fazla gazeteci işten atıldı. 100 bin memur ihraç edildi. Bunların 5 bine yakını akademisyen.

74 belediye başkanı, 12 milletvekili, yaklaşık 3 bin HDP üyesi tutuklandı. Kürt illerinde onlarca ilçe yakıldı yıkıldı, yüzlerce insan katledildi, onbinlercesi evsiz bırakıldı, göçe zorlandı.

Türkiye, emperyalistlerin tetikçiliğine soyunarak, Suriye topraklarına girdi. Buralarda yine işçi-emekçi çocukları ölüyor. Keza besledikleri İŞİD çeteleri, ülke içinde onlarca kez bomba patlattı, yüzlerce kişinin ölümüne sebep oldu. İnsanın en temel hakkı olan yaşama hakkı bile elinden alındı.

Yaptıkları yapacaklarının teminatıdır. **Eğer istedikleri “başkanlık-sultanlık” gelirse, sistemin kendisi OHAL olacaktır.** Tüm kararlar bir kişinin imzasıyla alınacak, devlet KHK'larla yönetilecektir. Böylece gaspedilen haklar, OHAL ile sınırlı kalmayacak, bundan sonraki yıllar için de geçerli olacaktır.

Başkanlık-sultanlık gelirse;

Sendikaları kapatma, grevleri yasaklama, TİS'leri iptal etme, sendikasız-sigortasız çalıştırma vb. saldırılar, bir “başkan”ın iki dudağının arasında olacaktır.

Kıdem tazminatımız gasp edilecektir.

Sigorta sistemi ortadan kalkacak, emeklilik hayal olacaktır.

Çalışma yeri ve saatleri, tamamen patronların keyfine bağlı hale gelecektir.

Hak hukuk arayacağımız iş mahkemeleri bile olmayacaktır.

Kıralık işçilik yaygınlaşacak, iş cinayetleri artacaktır.

Kısacası yeni anayasa, biz işçi ve emekçilere daha fazla sömürü, baskı ve açlık getirecektir.

İzin vermeyelim!

Kapitalist sistemde yapılan hiç bir anayasa, işçi ve emekçilerin çıkarına olmaz. İktidarı elinde tutan burjuva sınıfının çıkarlarını temel alır. Ancak bugüne dek işçi ve emekçiler mücadele ile temel hak ve özgürlükleri kazanabilmiştir.

Şimdi yeni anayasa ile, kan ve can bedeli kazandığımız bu haklar da gaspedilmek isteniyor. Buna izin vermeyelim!

Bu anayasayı, Erdoğan ve arkasındaki sermaye grupları dışında kimse istemiyor. Yeni anayasa, sadece onların çıkarlarını koruyor. Ama referanduma götürerek bu gerçeği perdelemek, halkı “suç ortağı” haline getirmek istiyorlar.

Hiçbir aşamasına katılmadığımız, “evet-hayır” dayatması ile karşı karşıya bırakıldığımız bu oyuna gelmeyelim!

OHAL koşullarında zaten demokratik bir seçim yapılamaz. Üstelik “evet” oylarının serbest, “hayır” oylarının yasak olduğu bir ortamda referanduma gidilemez.

Bugüne dek AKP'nin hile-hurda ile seçim kazandığını bilmeyen yok! Şimdi daha fazlasını referandumda yapıyorlar ve yapacaklar!

Göz göre göre hazırlanan bu tuzağa düşmeyelim! Unutmayalım ki, **anayasa dahil tüm yasalar, gerçekte sandıkta değil, sokakta yapılır. Ancak örgütlü birleşik bir güçle haklarımızı elde edebilir ve bunu yasal hale getirebiliriz.**

İşçi ve emekçilerin hiçbir ihtiyacını karşılamayan, varolan haklarını da gaspeden bu anayasa referandumu geri çekilmelidir!

“Hayır-Boykot” çekişmesine girmeden, asıl yapılması gereken; bu referandumu durdurmak-tır. Birleşik, örgütlü bir güçle karşılarına çıktığımızda, başaramayacağımız hiç bir şey yoktur.

Mülkiye'de KHK'lara direniş

7 Şubat'ta yayınlanan 686 sayılı KHK (Kanun Hükmünde Kararname), Ankara Üniversitesi'nde (AÜ) direnişle karşılandı. KHK ile yaşanan akademisyen kıyımına karşı, ihraç edilen akademisyenler ile onlara destek veren öğrenciler ve kurumlar direnişe geçti.

Kıyımın en büyüğü AÜ'de yaşanmış, 70 akademisyen ihraç edilmişti. Ve ihraç edilen 330 akademisyenin 115'i "Barış Bildirisi"ne imza atmıştı.

330 akademisyenin ihraç edilmesini duyuran KHK'nın yayınlanmasının ardından, Eğitim Sen Ankara 5 No.lu Üniversiteler Şubesi, "Hayır, kampüsleri terk etmiyoruz" çağırısı ile cuma günü saat 12.30'da kitleyi Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü önüne çağırdı.

Öğrenciler, mezunlar, daha önceki KHK'larla ihraç edilenlerin yanısıra, CHP milletvekilleri de destek için

oradaydı. Kitleyi gören polis, eylemi engellemek için pervasızca saldırdı, gaz sıkı, copladı, kalkanlarla iterek sürükledi. Kampüsün kapısını kapatarak girişleri engelledi, ihraç edilen akademisyenlerin de içinde olduğu 11 kişi gözaltına alındı.

Bütün bu saldırganlığa rağmen, kitlenin kararlılığı sonucunda kalabalık içeri girmeyi başardı. SBF'nin önünde yeninde toplanan kitle, alkışlar ve sloganlarla basın açıklamasını gerçekleştirdi. En yoğun atılan slogan, kendi okulundaki akademisyenleri ihbar ederek KHK listesine girmesini sağlayan rektör Erkan İbiş'in istifasını isteyen sloganlardı.

Son 6 ay boyunca, OHAL bahanesiyle çıkartılan KHK'larla 85 bin kişinin kamudan ihracı gerçekleşti. Bunların 30 binden fazlası öğretmen. Üniversitelerden uzaklaştırılan akademisyen sayısı 4 bini aştı.

OHAL KHK'larının, kamudaki FETÖ'cülerini temizleme amacını taşıdığı ileri sürülmüştü. Oysa, atılanların önemli bir kısmı, KESK üyesi, devrimci, demokrat, ilerici insanlardan seçildi. Çalıştığı kurumda "çıbanbaşı" olarak görülen, yöneticileri ve sistemi eleştiren, AKP'nin sömürü ve saldırı politikalarına karşı çıkan, sendikal mücadele veren, gerçekten akademik çalışma yapan, ilerici-aydın kadrolar, devletin hedef tahtasına çakıldı.

Bugüne kadar Fethullah Gülen Cemaati'nin kadrolarını devletin bütün kademelerine yerleştiren, devleti cemaatle birlikte yöneten, "ne istediniz de vermedik" diyerek, devletin tüm kaynak ve olanaklarının FETÖ'ye sunulmuş olduğunu itiraf eden bir anlayışın, FETÖ ile mücadele etmesi de beklenemezdi zaten. AKP'nin hedefi, bu baskı ortamını fırsat bilerek, muhalif kesimleri ezmek ve yoketmek oldu.

İhraç edilen ilerici ve mücadeleci kesimlerin kimliği de bu durumu doğruluyor. Yapılan açıklamalarda, KHK'nın ihraç listelerine yazılan isimlerin, çalıştıkları kurumlardaki yöneticiler olduğu ortaya çıktı. Akademisyenlerin listesini rektörler vermişti mesela. AKP'nin muhalefetsiz yönetim anlayışının, en alta kadar uzanmış haliydi bu tablo.

Ancak bu defa, fazla ileri gitmişlerdi. Listedeki isimler kamuoyu tarafından bilinen, alanlarındaki önemli çalışmalarıyla tanınan kişilerdi. Bu durum, direnişin boyutunu da değiştirdi. Bugüne kadar sadece ilk KHK'ya karşı, Dersim ve Hatay'daki Eğitim-Sen'lilerin bir direnişi olmuş; direniş sonucunda öğretmenlerin önemli bir kısmı göreve dönmüştü. Onların sonrasında cılız kimi direniş örnekleri ve KESK'in "yasaksavma" kabilinden kimi eylemleri dışında, ihraçlara karşı, KESK başta olmak üzere kurumların ciddi ve etkili bir direnişi söz konusu olmadı.

Son KHK ise, kitlenin öfkesinin patlamasına neden oldu. Mülkiye, köklü direniş geleneğini bir kere daha ortaya koydu. Ankara'nın öfkesi, Mülkiye'de birleşti. Bu direnişler büyütülmeli, yaygınlaştırılmalıdır. Devletin pervasızca artan, toplumun bütün kesimlerini hedefe çakan, muhalif hiçbir sese yaşam hakkı tanımayan saldırganlığını durduracak olan tek unsur, direnişin güçlendirilmesidir.

OHAL'de 1180 işçi katledildi

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin (İSİG) 25 Şubat'a yaptığı açıklamaya göre, Olağanüstün hal (OHAL) ilanından bu yana geçen yedi ayda en az 1180 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. İSİG raporunda, yedi aylık OHAL dönemindeki ölümlerin bir yıl önceki döneme göre yüzde 14 arttığı belirtildi.

Raporda, binlerce emekçinin Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile işsiz kaldığı, işsizlik tehdidi ile en temel haklarını arayamaz duruma getirildiği vurgulandıktan sonra, zorunlu Bireysel Emeklilik Sigortası (BES) kesintisi ve "kiralık işçilik" düzenlemesi ile çalışma standartların ve sosyal hakların gerilediği kaydedildi.

OHAL ile birlikte emekçilerin iş güvencelerini koruyan yasaların fiilen ortadan kaldırıldığını belirten İSİG, "Başkanlık gelirse bu iş cinayetleri seri bir hal alacak" diyerek kaygılarını ifade etti.

"Başkanlık-sultanlık" rejiminde, OHAL'in süresiz hale geleceği düşünülürse, gözle görülür biçimde artan iş cinayetlerinin katlanarak devam edeceği kendiliğinden anlaşılır.

İşçi ve emekçiler, OHAL ile birlikte kaybettikleri yaşam hakkı başta olmak üzere tüm haklarını geri almak için, bu referandumu durdurmalı, kahreden ve yaşatan güçlerini ortaya koymalıdır.

Kağıt fabrikalarında grev kararı

Selüloz-iş sendikasının örgütlü olduğu kağıt fabrikalarında, süren TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı alındı.

Manisa'da kurulu Selkasan Kağıt'ta 21 Şubat'ta, Kocaeli'de faaliyet yürüten Kartonsa'da 25 Ocak'ta, Yalova ve Manisa'da üretim tesisleri bulunan İpek Kağıt fabrikalarında ise 23 Ocak'ta grev ilan edildi.

Sendikadan yapılan açıklamaya göre, 60 gün içerisinde anlaşma sağlanamaz ise greve gidileceği belirtildi.

Saraya yedek hazine: VARLIK FONU

OHAL kararnameleri ile kurulan Türkiye Varlık Fonu (TVF) son derece önemli kamu şirketlerini yutarak bir anda devasa bir tekele dönüştü.

TVF, Ağustos ayında OHAL ortamının pervasızlığı içinde oluşturulmuş bir kurumdur. İlk olarak 7 Ocak günü çıkartılan bir KHK ile, at yarışları ve Milli Piyango kapsamındaki şans oyunlarının lisans hakları 49 yıllığına TVF'ye verildi.

Ardından 5 Şubat günü Bakanlar Kurulu kararı ile, Ziraat Bankası, TPAO, BOTAŞ, PTT, Borsa İstanbul, Türksat, ETİ Maden, Çaykur gibi, herbiri kritik sektörlerdeki dev kamu işletmeleri olan kurumlar, TVF'ye devredildi.

Bu kurumların yanısıra, Antalya, Aydın, İzmir, Bodrum gibi önemli turizm bölgelerinde bulunan hazine arazileri de TVF'ye devredildi. Arazilerin tümü "kupon arazi" adı verilen, rant değeri yüksek araziler ve toplamı 2 milyon metrekareden fazla.

Bir gün sonra Özelleştirme Yüksek Kurulu, THY'nin yüzde 49,12, Halkbank'ın yüzde 51,11, Türk Telekom'un yüzde 6.68 hissesinin de TVF'ye devredilmesine karar verdi. Bu hisseler, sözkonusu şirketlerin hazineye ait olan ve özelleştirme kapsamındaki hisseleriydi.

Bir başka Bakanlar Kurulu kararına göre, Savunma Sanayi Destekleme Fonu'ndan da 3 milyar TL, 3 ay içinde geri verilmek üzere borç olarak TVF'ye aktarıldı.

Yetmedi, 10 Şubat günü İzmir Alsancak Limanı da TVF'ye hediye edildi. Liman 2007'den buyana özelleştirme kapsamına alınmış, açılan davalar ile özelleştirme durdurulmuştu.

"Nerden baksan tutarsızlık..."

OHAL koşullarında kararname ile hayata geçirilen Varlık Fonu sistemi, başından sonuna, bütün yönleriyle tartışmalı, ekonomik olarak faydasız ve her koşulda kitleler için zararlı bir girişimdir. Sarayın uşağı olmayan bütün ekonomistlerin eleştirdiği ve reddettiği bu fon, tam da ekonomik krizin derinleştiği koşullarda, ekonomiyi daha da tahrip edecek bir nitelik taşımaktadır.

TVF'nin kurulmasını savunanlar, dünyada yaklaşık 75 yıldır birçok ülkede varlık fonu uygulamasının bulunduğunu ileri sürerek, kendilerine haklılık zemini yaratmaya çalışmaktadır. Ancak bizim ülkemizde kurulmak istenen bir "varlık fonu" değil, adeta "kamu kaynaklarını soygun" fonudur.

Birincisi, varlık fonları genel olarak iki şekilde

kurulmaktadır. Petrol, doğalgaz, maden gibi değerli ürünlerini ihraç eden kimi ülkeler, bu gelirin fazlasını fona aktarmaktadır. Körfez ülkeleri, Norveç, Rusya gibi ülkeler, bu ihracatın yarattığı bütçe fazlasıyla fonları finanse etmektedir. Bir de dış ticaret fazlası veren ya da güçlü emeklilik fonlarında biriken parayı kullanan ülkeler vardır. Çin, Güney Kore gibi ülkeler ve Hong Kong bu türden gelirleri ile varlık fonu oluşturmuştur. ABD ise, her iki örneğe de uyan birden fazla varlık fonuna sahiptir. Bu fonları kurmakta amaç, ihracatın sonucunda gelen döviz fazlasının, ülke içinde parasal istikrarsızlığa yol açmasını engellemek ya da dünya finans piyasalarında etkin bir aktör olabilmektir. Gelir fazlası, daha fazla gelir elde etmek amacıyla kullanılmaktadır.

Türkiye'de ise böylesine değerli ihraç kalemleri yoktur, üstelik Türkiye bütçe açığı ve cari açık veren bir ülkedir. Kamu emeklilik sisteminin açığı da bütçeden karşılanmaktadır. Ve varlık fonunu, düzenli bir fazla gelire değil, zaten sınırlı olan kamu kaynaklarının tüketilmesine dayandıracaktır. Çünkü fona devredilen kurumların tümü, önemli düzeyde geliri olan, ekonomide belirleyiciliği bulunan kurumlardır. Onların zaten kamuya ait olan gelirlerinin fona aktarılması, devletin kamu kaynaklarını daha pervasız kullanma çabasından ibarettir.

İkincisi, yasada TVF için yeni bir gelir kalemi tanımlanmamaktadır. Zaten bütçenin bir parçası olarak hesaplanan gelirlerin bir kısmı fona aktarılmaktadır. Bu aktarım, bütçe gelirlerinin azalmasına neden olacaktır. Türkiye zaten bütçe açığı olan bir ülkedir, fonun varlığı, bütçe açıklarını artıracak bir unsurdur. Fona devredilen kurumların 2016 yılında Türkiye bütçesine yaptığı katkı 5 milyar liradır. Onların devredilmesi nedeniyle 2017'de bütçeden 5 milyar otomatik olarak eksilmiştir. Bu açık yeni vergiler, yeni zamlarla kapatılacaktır.

Üçüncüsü, fonun gelir kaynaklarının sınırları belli değildir. Gelir sağlama konusunda sınırsız bir hareket alanına sahiptir. Bugün için devredilen

kurumların bütçesi ya da Savunma Sanayii Fonu'ndan alacağı "borç" bellidir. Yaklaşık 50 milyon TL sermaye ile kurulan fon için, Ekonomi Bakanı Zeybekçi, 200 milyara ulaşmasının hedeflendiğini söylüyor. Yasaya göre, işsizlik fonundan zorunlu BES'e, henüz özelleştirmesi tamamlanmamış kamu şirketlerine ve hazine arazilerine, özelleştirme gelirlerinden yeni vergilere kadar devletin elindeki her "mülk"ün, fona aktarılması mümkün kılınmıştır. Böylece yüzlerce milyar liralık varlık, servet ve nakit, tek bir fon tarafından pervasızca kullanıma açılmıştır.

Dördüncüsü, ne kadar tartışmalı olsa da fonun gelirleri gözler önündedir. Ancak giderleri konusu, çok daha büyük bir sorundur; çünkü yasada buna ilişkin bir tanımlama yapılmamıştır. Fonun harcamalarının ya da yatırımlarının nereye yapılacağı, tümüyle belirsizliğe ve keyfiyete bırakılmıştır. İlk elde görülen, 3. Havalimanı, Kanalistanbul, şehir hastaneleri gibi projelerin fon tarafından finanse edilerek, inşaat tekellerine büyük kaynak transferi yaratılacağıdır. Üstelik bu kaynak, denetlenmeyen, hesabı sorulmayan bir kaynak olduğu için, tekeller tarafından büyük bir pervasızlıkla kullanılacaktır.

Yanısıra, bu tür projelerin maliyeti bütçeden karşılandığında, bütçe üzerinde ne kadar büyük bir yük oluşturduğu daha somut olarak görülür. Maliyet fon tarafından karşılandığında ise, aslında yine bütçeye ait bir kaynak kullanılmış olmakla birlikte, resmi olarak bütçe üzerinde bir yük olarak kayıtlara geçmez.

Denetimsizliğin bir yanını işin mali boyutu oluşturuyorsa, bir yanında da siyasal kararlar duruyor. Bugüne kadar birçok HES, Nükleer Santral, Yeşil Yol vb. yapımı, Danıştay kararları ile durdurulmuştu. Yasa, fona bu kararları bypass etme, Danıştay denetimi aranmadan yeşil alanları yağmalayacak, insana ve doğaya tahribat yaratacak; çevre, tarih ve kültür düşmanı projelere girişme hakkı veriyor.

AKP'nin kontrolünde ve tümüyle denetimsiz Beşincisi, fonun yönetimi hükümetin tam kontrolü altında olacaktır.

Yasaya göre fonun yönetim kurulu üyeleri başbakan (elbette cumhurbaşkanı) tarafından atanıyor ve fon başbakanlığa bağlı olarak çalışıyor. Ve ilk görevlendirmeler, cumhurbaşkanına en yakın, onun en güvendiği isimlerden seçildi. Varlık Fonu AŞ'nin Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Bostan, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı yapmış bir isim. AKP hükümetleri döneminde, TC tarihinin geri kalanının toplamından daha fazla özelleştirme yapıldığı biliniyor. Yönetim kurulunun diğer üyeleri ise, Yiğit Bulut (Erdoğan'a muhalif bir çizgiden, bugün onun "başdanışmanı" olacak kadar keskin bir dönüş yapan, bu dönüşüyle yandaşların bile tepkisini alan bir isim), Kerem Alkin (Havuz medyasının "amiral gemisi" Sabah'ın yazarı), Himmet Karadağ (Borsa başkanı) ve Oral Erdoğan (Piri Reis Üniversitesi Rektörü) olarak belirlendi.

Yönetim kurulu dışında bir de "danışma kurulu" oluşturulması gündemde. Bu sayede fonun yatırım çekmesinin önü açılacaktı. **Teklif götürülen**

isimler arasında ABD eski başkanları Obama ve Bill Clinton'un adı geçiyor. Bu kişilerin verdikleri her konferans için yüzbinlerce dolar para aldığı söyleniyor. Bunların maaşları da doğal olarak fondan ödenecek. Bu isimler kesin olmasa da "danışma kurulu" adı altında pek çok kişiye para akıtılacağı anlaşıyor.

Altıncısı, fonun tüm faaliyetleri, denetime mutlak biçimde kapatılmaktadır. Fona devredilen bütün kurumlar, bugüne kadar Sayıştay denetimine (ve doğal olarak TBMM denetimine) tabi oluyordu. Ancak yasa fon üzerindeki Sayıştay denetimini, yanısıra Sermaye Piyasası Kurulu veya Rekabet Kurulu gibi çeşitli kamu kurumlarının denetimini de kaldırıyor. Fonun denetiminin "yerli ya da yabancı bağımsız denetim kuruluşları"nın yapacağı söyleniyor; ancak bu kuruluşların hangileri olduğu, güvenilirlikleri, bu kuruluşların denetlenebilirliği üzerine herhangi bir kayıt düşmüyor.

Bu koşullarda fon, kendisine devredilen herhangi bir şirketi istediği holdinge, istediği fiyattan, istediği koşullarda satma hakkına sahip oluyor. Özelleştirmeleri ihalesiz, şartnamesiz, kural-sız hale getirmenin en kolay yolu! Elindeki varlıkları sadece istediği fiyattan değil, bedelsiz olarak da devredebilir, tekellerin kullanımına açabilir. Mesela devraldığı 2 milyon kilometrekare arazinin yarısını Ensar Vakfı'na, kalan yarısını Ağaoğlu'na bedelsiz olarak tahsis edebilir.

Keza her türlü finansal işlemi yapmak, tahvil alıp satmak, gayrimenkul alıp satmak vb her tür ticari faaliyeti gerçekleştirebilir. Devlet parasıyla kumar oynamanın en kolay yolu. En riskli kaynaklara yatırım yapıp, zarar edildiğinde hesabını vermemenin daha kolay bir yolu olamaz. Yanısıra özel şirketlere faizsiz,

uzun vadeli borç sağlamak da bu fonun denetlene-meyen görevleri arasında olacaktır. Nakit sıkıntısına düşen bütün yandaş tekeller, fondan istedikleri kadar nemalanabilirler.

Benzer bir durum, 12 Eylül yıllarında Turgut Özal Hükümeti döneminde hayata geçirilmişti. Bu dönemde 100'ü aşkın bütçe dışı fon kurulmuş ve Özal hükümeti bu fonların gelir kaynakları ile gider kalemlerini meclis denetiminden kaçırmıştı. Bu sayede Özal döneminde burjuvazinin bir kesimi çok ciddi bir sermaye birikimi gerçekleştirmiş, ayrıca yeni türedi zenginler ortalığı doldurmuştu. Dene-timsizliğin tek amacının bu olduğu da, açık biçimde ortaya çıkmıştı.

Yangından mal kaçırma telaşı

Bu fonun kurulma amacını meşrulaştırmak için çeşitli argümanlar kullanılıyor elbette. Ama fonun yukarıda anlattığımız kuruluş özellikleri, gerçek hedefleri ortaya koymaya yetiyor.

Öncelikle **bu fon ile AKP, paralel bir hazine oluşturma çabasıdadır. Devletin hazinesinin üzerindeki denetim ve kontrol mekanizmalarının bulunmadığı, kendisi ile ilişkide bulunan ser-mayeye pervasızca peşkeş çekeceği, kendi özel kasası olarak kullanacağı bir hazine.**

Bu hazine, devletin tüm yasa ve kısıtlamaların-dan azade olacak, her tür vergiden muaf tutulacak, böylece kaynakların sınırsız kullanımı gerçekleşebi-lecektir.

Fonun kurulması, ekonomik krizin bu kadar bo-yutlu olduğu; Türkiye'nin uluslararası kredisinin bu kadar düştüğü; içeriden ve dışarıdan borçlanma ola-naklarının böylesine daraldığı koşullarda, **devletin "süper yetkilere sahip bir devlet şirketi" kurarak**

kendisine yeni bir kaynak yaratma çabasıdır.

Ne Türkiye tarihinde görülmemiş düzeye yükseltilecek gizli ödenekler, ne kayıtdışı biçimde Körfez ülkelerinden akıtılan paralar, ne de IŞİD'çi terörist-lerin "eğitilip-donatılması" hedefiyle ABD'den gönderilen kaynaklar AKP hükümetine yetiyor. Hiçbir parasal kaynak onları doyurmuyor. Daha fazla kar, daha fazla gelir, daha fazla sınırsız kaynak elde edebilmek için, her tür

kuralı hiçe sayan yasalar ve düzenlemeler yapmak-tan geri durmuyorlar.

Türkiye ekonomisi giderek daha da köşeye sıkışmaktadır. 2016 yılı ekonomik büyümesinin yıllık yüzde 1.5 civarında olacağı bekleniyor. 2015 yılı büyümesi yüzde 6.1 olarak açıklanmıştı. Yüzde 6.1'den yüzde 1.5'e inmek, sert bir düşüşün başlaması anlamına geliyor. Zaten son dönemde kapanan şirketler, işten çıkartılan ya da ücretsiz izin verilen işçiler, temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarında yaşanan artış gibi unsurlar, ekonomik krizi günlük yaşantımızda da somut olarak görmemizi sağlıyor.

Diğer taraftan Türkiye ekonomisi AKP hükümetle-ri döneminde, dışarıdan sürekli kaynak akışına mut-lak bağımlı hale getirilmiş durumda. Ülke üretmeyen ve ithalata dayanan bir ekonomik sisteme mahkum edildiği için, bu bağımlılık her geçen gün artıyor.

Körfez sermayesinin girişinin azaldığı, İran ile altın ihracatı üzerinden yaratılan refah havasının bittiği, Rusya ile ekonomik ilişkiler kesilince turizm ve gıda ihracatı gelirlerinin azaldığı koşullarda, bir darbe de uluslararası derecelendirme kuruluşların-dan geldi. **Üç kurumun birden Türkiye'yi "yatırım yapılamaz ülke" ilan etmesi, Türkiye'ye dönük ekonomik güvensizlikleri artırdı.** Doların birden fırlaması, Türkiye'nin dış borcunu da artırdı.

Fon sayesinde yaratılan kaynak ile ilk anda görece bir ekonomik rahatlama ortaya çıkacak; bu rahatlama sayesinde referandum öncesinde kitle-lerin ekonomik tepkileri kısmen stabilize edilecektir. Ancak **aynı rahatlama, sonrasında çok daha büyük bir borç ve çok daha etkili bir ekonomik çöküntü olarak kendini gösterecektir. İlk andaki rahatlama, kamu kaynaklarını tüketen bir unsura dönüşerek, daha ağır bir bütçe açığı getirecek-tir.** Bu bütçe açığı, bir taraftan yeni vergiler ve yeni zamlar, diğer taraftan ücretlerin ödenememesi, kamu hizmetlerinin aksaması biçiminde, kitlelerin hayatını doğrudan etkileyecektir.

2016 yılında Türkiye'ye 11.1 milyar dolar "kay-nağı belirsiz" para girişi gerçekleşmiş ve böyle-ce Türkiye tarihinin rekoru kırılmış olmasına rağmen; bu durum ekonomik göstergeleri düzeltmeye yetmemiştir. Bundan sonra daha da kötüye gideceği bellidir. (Kaldı ki normal ekonomilerde olmayan veya çok nadir görülen "kaynağı belirsiz" para, Türkiye'de sürekli artmakta, bu da ekonominin nasıl döndüğü konusunda şüpheleri arttırmaktadır.)

Fona devredilen kamu kurumlarında çalışan işçiler, bu durumdan en doğrudan etkilenecek ke-simler arasındadır. Onların işgüvencesi, kazanılmış sosyal-ekonomik hakları, sendikaları vb. artık güven-ce altında değildir. **Fon, işçi kıyımından sendika-sızlaştırmaya, her tür saldırıyı pervasızca yürü-tecek bir yetkiye sahiptir.** AKP, bugüne kadar işçi sınıfının direnişine çarptığı için hayata geçiremediği tüm saldırıları, burada dizginsizce hayata geçirecek adımlar atmaya çalışacaktır.

Tüm bunlardan dolayı, fonun kurulması, çalış-ması, faaliyet alanını genişletmesi, işçi ve emekçiler açısından daha büyük bir yoksullaşma ve sefalet anlamına geliyor. Çizilen tablo ne kadar parlak olursa olsun, kitlelerin payına düşen, bu parlaklığın altındaki yoğun sömürdür.

Örtülü savurganlık

Cumhurbaşkanı ve başbakanın kayıtdışı olarak har-caması için ayrılan "örtülü ödenek" bütçesi, rekor üstüne rekor kırıyor. Ocak 2017'de örtülü ödenek harcaması 163,8 milyon liraya yükseldi. Sadece bir ayda 163 milyon lira!..

2016 yılının Ocak ayında örtülü ödeneğin miktarı 103,4 milyon lira olmuştu. Yani 2017 Ocak ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 58,4 artış yaşanmış.

Rakamlar dudak uçuklatıyor, ancak nereye harcandığı bilinmiyor. Çünkü örtülü ödeneğin içinde cumhur-başkanının maaşı, gezme giderleri, sarayın giderleri vb. yok. Bunların herbirinin bütçede bir karşılığı var. Fahiş fiyatlar da olsa, saraya alınan bardağın fiyatını, bir yurtdışı gezisinin kaç mal olduğunu biliyoruz, kayıtlara geçiyor. Ama örtülü ödenek geçmiyor. Hiçbir kayıta yer almıyor. Bu para hangi harcama için nere-ye ödenir kimse bilmiyor.

Diğer yandan, ülkemizde milyonlarca insan asgari ücretle çalışıyor, milyonlarca insan açlık sınırının altında yaşıyor, milyonlarca insan, kalacak sağlıklı bir konut bulamıyor.

Kapitalizmin gerçeği bu: Bir tarafta haddi hesabı olmayan bir savurganlık, öbür tarafta açlık, yoksulluk, çaresizlik...

Musul'da sona doğru

Irak ordusu ve peşmergenin düzenlediği Musul harekati, en zorlu evresine girmiş durumda. Dört ay önce, 17 Ekim'de Irak hükümeti, Musul'un ele geçirilmesi için hareketin başladığını duyurmuştu. 3 Kasım'da ilk birlikler Musul kent merkezine girdi. 14 Ocak'ta Irak Ordusu, Dicle Nehri'nin doğusunda kontrolü sağladı. Şimdi operasyonlar kentin batı tarafında yoğunlaşmış durumda.

Musul, IŞİD'in ilk işgal ettiği ve kendisini ilk gösterdiği kent. Aynı zamanda elindeki en büyük ve en değerli bölge. Burayı Sünni aşiretlerle anlaşarak işgal etmiş olması, güçlü bir lojistiğe ve desteğe sahip olduğunu da gösteriyor. Bu nedenle Musul'u kaybetmesi, son iki yılda aldığı bütün yenilgilerden çok daha büyük bir kayıp anlamına gelecek.

Bu nedenle IŞİD bütün gücüyle direniyor. IŞİD'in Musul'da oldukça önemli düzeyde askeri gücü olduğu ortaya çıktı. Mesela saldırılarda kullanmak üzere zırhlı araç ürettiği anlaşıldı. Bu araçlara fazla miktarda patlayıcı yükleyerek bombalı araç haline getiriyorlar. Diğer taraftan Şii nüfusun yoğun olduğu kentlerde ve Bağdat'ta bombalı saldırılar düzenleyerek dikkatleri dağıtmak ve Musul üzerindeki baskıyı hafifletmek istiyorlar. Sadece 2017'nin başından itibaren iki ayda Bağdat'taki bombalı saldırılarda ölenlerin sayısı 100'ü geçti.

Doğu Musul'un Irak Ordusu tarafından temizlenmesi, oldukça zorlu bir biçimde ve planlanandan daha uzun sürede gerçekleşti. Bu sürede Irak Ordusu da ciddi kayıplar verdi, bazı birliklerin kayıpları yüzde 50'lere kadar çıktı.

Tüm bu zorluklara rağmen, Musul'da IŞİD güç kaybetmeye devam ediyor. Direnişi ne kadar kararlı olursa olsun, bu savaşı kaybedeceği kesinleşiyor.

Ancak IŞİD sonrasında Musul'a ne olacağı daha büyük bir tartışmanın ve çatışmanın konusu olmaya devam ediyor.

Musul'u kim kurtaracak?

2014'ten bu yana IŞİD'e karşı mücadelenin başlatılmamasının asıl sebebi, bu soruda düğümleniyordu. Musul, yönetimi tartışmalı olan bölgelerden birisi. Ve Musul'u "kurtaracak" olan güç, sonrasında Musul'u yönetecek güç olacak. Bu durum, onu kurtarma savaşına kimlerin katılacağı tartışmasının uzamasına neden oldu.

ABD'nin 1991'de gerçekleştirdiği Körfez Savaşı, Irak'ın etnik temelde bölünmesine, "Kürtler ve Araplar" olarak ikiye ayrılmasına yol açtı. Kürdistan Federe Bölgesi, Irak hükümetine bağlı olmakla birlikte sıkça bağımsızlık planları yapan ayrı bir bölgeye dönüştü.

ABD'nin 2003'te başlattığı Irak işgali ise, bu defa mezhep temelinde bir bölünmeyi getirdi. Irak "Sünniler ve Şiiler" olarak ikiye bölündü bu defa. Ve ABD'nin ittifak arayışları, mezheplere göre belirlendi. Irak'ın devlet yönetimi, etnik ve mezhepsel "kotalar"ı göre oluşturuldu.

Keza kentler de "Sünni bölgesi", "Kürt bölgesi" ve "Şii bölgesi" arasında tasnif edildi. Bazı kentler ise "itilafı" olarak kaldı, statüsü belirsizleşti.

IŞİD'in Musul'u işgali, bu mezhepsel ayrımlardan yararlanan bir hamle olmuştu. Irak yönetiminde Şiilerin ağırlığının olması Sünni güçleri rahatsız ediyordu. Musul'un Sünni aşiretleri bu rahatsızlığın sonucunda IŞİD'e kenti teslim ettiler ve IŞİD'in Bağdat'a kadar ilerleyerek Irak'ı ele geçirmesini hedeflediler. Gerçekten

de, eğer İran destekli Şii milis güçler olmasaydı, Bağdat kapılarına kadar dayanmış olan IŞİD'in ilerleyişini durdurmak mümkün olamazdı.

Geçen iki buçuk yıl içinde, birçok kent geri alınmasına rağmen, IŞİD'den kurtarmak için harekete geçilmeyen tek kent Musul oldu. Peşmergenin ve Şii milis gücü Haşdi Şabi'nin bu operasyona katılması büyük tartışmalar yarattı. **Uzun pazarlıkların ardından, Irak Ordusu, Peşmerge ve Haşdi Şabi'nin birlikte hareket ederek Musul saldırısını başlatması kesinleşti.**

Elbette hangi emperyalistin savaşa ne kadar dahil olacağı da önemli bir tartışmaydı. **Görünürde ABD bu savaşta belirleyiciydi; gerçekte ABD'nin varlığı peşmergeye yardım ile sınırlı kaldı.** Irak hükümeti de ABD'den yardım alıyordu, ancak **Şii hükümetinin arkasındaki en önemli destek İran'dan ve Rusya'dan geliyordu.** Haşdi Şabi de Irak hükümetine bağlı olarak hareket ediyor görünse de, onun asıl destekçisi İran'dı.

AKP hükümeti bu savaşta yer alabilmek için çok uğraştı. Erdoğan Irak hükümetiyle kavga etti, Irak Başbakanı İbadi'ye hararetler yağdırdı, Musul ve Kerkük üzerinde hak iddia etti, Türkiye'nin elinde bulunan Başika'nın statüsü ve Türkiye'nin eğittiği İslamcı birliklerin bu savaşta yer alıp almayacağı tartışıldı; ve bu tartışmalar bir anda bıçak gibi kesildi. **Rusya ve ABD'nin müdahalesi sonucunda AKP hükümeti Musul'daki hak iddialarını yine bir kenara bırakmak ve Musul operasyonunu kenardan izlemek zorunda kaldı.** Hatta bu geri adım, Irak'ın zorlaması üzerine Başbakan Binali Yıldırım'ın "Başika bir Irak kampıdır ve Türkiye bu kampı terkedecektir" açıklaması yapmasına kadar uzandı.

Bu koşullarda Musul savaşı başladı. Bütün zorluklarına rağmen IŞİD'in Musul'da kaybedeceği tartışmasız. Asıl tartışma ise, sonrasında tırmanacak.

Musul, Kerkük statüsü tartışmalı bölgeler

Musul savaşının peşmerge, Irak Ordusu ve Haşdi Şabi tarafından veriliyor olması, Musul'un sonraki yönetimi konusunda az-çok bir fikir veriyor. Peşmergenin savaş sonrasında geri çekilmesi konuşulmuş olsa da, kan bedeli kazandığı bir alanı bırakması kolay değil. Daha önemlisi, **Kerkük'ten Telafer ve Sincar'a kadar çok geniş bir alanın, bugüne kadar tartışmalı olan statüsü, Musul'un kurtarılmasından sonra bütün şiddetiyle gündeme oturacaktır.**

2005'te yapılan Irak Anayasası'nın 140. maddesi, **geçici bir düzenleme olarak bu bölgeleri Merkezi Irak Hükümeti ile Kürdistan Federasyonu'nun ortak idaresi altında bırakmıştı.** 2007 yılında bu bölgelerde nüfus sayımı ve referandum yapılarak nihai kararın verilmesi kararlaştırılmıştı.

Ancak hem Kürtler, hem de Şiiler, bölgenin demografik yapısının sürekli değiştirildiği, başka bölgelerden taşıma nüfus getirilerek nüfus çoğunluğu elde edilmeye uğraşıldığı iddiasını ileri sürerek, referandumun bugüne kadar yapılmasını engelledi. 2014 sonrasında IŞİD işgali zaten bu tartışmayı belirsiz bir geleceğe erteledi.

IŞİD işgali sırasında, tarafların bölgeye dönük hedefleri ise hiç bitmedi. Her kesim kendi hamlelerini yapmaya devam etti. Mesela **Şengal'i IŞİD saldırısına karşı koruyan PKK, sonrasında Ezidilerin silahlı direniş güçleri kurmasını sağladı ve bu birliklerin**

yönetimini üstlendi. Bugün Şengal'in doğrudan PKK'nın yönetiminde olduğunu söylemek yanlış değildir. Keza Kerkük'teki PKK ağırlığı, Barzani güçlerine meydan okuyacak kadar arttı. Türkiye'de güç kaybeden, devletin saldırıları sonrasında geri çekilmek zorunda kalan PKK güçleri, açık savaş koşullarının bulunduğu Irak ve Suriye'ye aktı. "Kürdistan mücadelesi"nin ağırlığı Türkiye'den Irak ve Suriye'ye kaymış durumda. Ve PKK'liler, bu bölgelerde kendi hegemonya alanlarını oluşturmak için savaşıyorlar.

Diğer taraftan, **Haşdi Şabi güçleri de Şii kontrol alanlarını kurmak için savaşıyor.** Mesela IŞİD işgali altında olan Telafer, öncesinde Şii ve Sünni nüfusun dengeli olduğu bir Türkmen kenti idi. IŞİD işgali nedeniyle Şii Türkmenler katledildi ya da kaçtılar. Şimdi Haşdi Şabi saflarında kentin önemli bir bölümünü geri almış durumdadır ve IŞİD'le işbirliği yapan Sünni Türkmenlere yaşam hakkı tanıma niyetinde değiller.

Kerkük de IŞİD öncesinde ortak yönetim altındaydı. IŞİD saldırısı sonucunda Irak Ordusu geri çekilince, peşmerge Kerkük'ün büyük bölümünü ele geçirdi. Ancak **Irak Hükümeti Kerkük'ü Kürtlere bırakmayı kabullenmiyor ve Kürtlerin 2003 öncesi sınırlara çekilmesini istiyor.** Kürtler ise, bugün artık referandumu bile yapmadan Kerkük'ün kendilerine bırakılmasını istiyorlar. Irak Hükümeti, doğrudan ordu ile giremediği bu alanlara Haşdi Şabi güçlerini yerleştiriyor.

Bu tablo, savaşın sadece IŞİD'e karşı verilmediğini, IŞİD sonrasında bölge güçleri arasında lokal çatışmaların bütün gücüyle süreceğini gösteriyor. **Irak'ın en önemli petrol yataklarının bu bölgede olması, bu savaşı daha da sertleştiriyor.**

Şiilerin kendi iç mücadelesi

Irak'taki bir başka mücadele ise, Şiilerin kendi arasında yaşanıyor. **Son bir yıldır Bağdat'ta Şii lider Mukteda El Sadr yanlıları, "milyonların gösterisi" adı altında eylemler gerçekleştiriyor.** Devlette yolsuzlukların olduğu, reformların yapılması gerektiği gibi taleplerle birçok kez Yeşil Bölge'de (hükümet kurumlarının bulunduğu korumalı alan) eylem yapan, hatta parlamentoyu ve başbakanlığı bile işgal eden Sadr yanlıları, bu savaş ortamında geri adım atacak gibi görünmüyor. Sadr, "savaş sonrasında" atılmasını istediği adımlara ilişkin şimdiden program hazırlıyor ve hükümeti buna zorluyor. **Onların bu direnişi, hükümet üzerindeki İran etkisine karşı, Iraklı Şiilerin kendilerini ifade etme ve kendi kazanımlarını oluşturma çabası olarak görülebilir.**

Sonuçta Irak'ta ABD'nin başlattığı işgal ve savaş, ülke içinde etnik ve mezhepsel iktidar arayışlarına ve hegemonya alanları oluşturma mücadelesine yol açtı. Sadece Şiiler arasında değil, Barzani ile PKK'lı Kürtler arasında da yerel iktidar savaşları yaşanıyor. Irak'ı bir bütün olarak ele geçiremeyen ABD, 14 yıldır Irak'ı atomlarına kadar bölmek için hamle üstüne hamle yapıyor.

24 Ağustos 2016'da başlayan AKP'nin Suriye macerası, 6 ay ve 70 asker cenazesinin ardından El Bab'a ulaştı. Ancak bundan sonrası belirsiz. Aşağıdan Suriye Ordusu, doğudan ve batıdan Kürt kantonları tarafından önü kesilen TSK, şimdi bir taraftan ABD ile Rakka operasyonu için pazarlık yürütmeye çalışıyor, bir taraftan da Rusya'dan bir icazet bekliyor.

ABD'yle mi Rusya ile mi beraber

Türkiye Suriye topraklarına Rusya'nın izni ile girmişti. 15 Temmuz'daki ABD destekli darbenin ardından, AKP hükümeti kendisini koruyacak yeni ittifak arayışı ile Rusya'ya yakınlaşmış ve belli pazarlıklar sonucunda Suriye'ye girmeyi başarmıştı. Erdoğan'ın 5 yıllık hayali böylece gerçekleşti. Ancak bu hayal başladıktan kısa bir süre sonra kabusa dönüştü.

En başta Rusya ile işler istediği gibi gitmedi. Rusya, Halep savaşını kazanmak için Türkiye'yi kullandı. Halep'teki Türkiye destekli Nusracıların çekilmesi karşılığında, Cerablus'tan Dabık'a kadar alanda ilerlemesine izin verdi. Ancak AKP hükümeti burada durmadı. El Bab'a doğru ilerledi. Üstelik hem Suriye Ordusu'yla çatışma noktasına kadar yaklaştı, hem de Menbiç üzerinden YPG'ye yönelik tehditlerini artırdı. Bu arada, ÖSO çeteleri de Rusya'ya ve Suriye Ordusu'na yönelik provokasyonlar gerçekleştiriyorlardı.

Rusya'nın TSK askerlerinin bulunduğu bir binayı bombalaması, ilk uyarıydı. ÖSO saldırısı sonucu 22 Suriye askerinin ölmesine karşılık TSK'yı hizaya çekme uyarısıydı bu. Arkasından Suriye Ordusu ilerledi ve El Bab'ın güneyini tamamen ele geçirdi. Üstelik Rusya, Türkiye'den, El Bab'ın tamamını Suriye'ye bırakarak geri çekilmesini istedi. Böylece Türkiye'nin Suriye'de bir adım daha ilerlemesine izin vermeyeceğini de göstermiş oldu.

Diğer taraftan Rusya, Türkiye'nin Kürtler karşısındaki tutumunu da onaylamadığını, bu konuda Kürtlerin yanında yer alacağını gösteren adımlar attı. Astana görüşmelerinde Türkiye'nin ısrarına rağmen PYD'yi "terör örgütleri" arasında saymadı; Astana toplantısının ardından Suriye'de Kürtlere özerlik tanıyan bir anayasa taslağını kamuoyuna sundu; Cenevre'de PYD'nin mutlaka olması gerektiğini birçok defa açıkladı; Moskova'da bir Kürt Konferansı düzenlenmesine izin verdi. **Bütün bunlar Rusya'nın Türkiye'ye "PYD'den uzak dur" mesajlarıydı.**

En önemli haber ise, 2 Mart günü geldi. PYD, Menbiç'in batı kıyısını Suriye Ordusu'na devredeceğini

El Bab'dan sonra Menbiç, Rakka... TÜRKİYE NEREYE?

açıkladı. Birkaç gün önce, Rusya PYD'ye, "Menbiç'e Suriye bayrağı çekerseniz Türkiye size saldıramaz" demişti. **PYD'nin kendi elindeki toprağın bir kısmını Suriye Hükümeti'ne devretmesi, gerçekten de Türkiye'nin Menbiç'e saldırmasının önündeki en büyük engel.** Bu koşulda hem PYD Türkiye'ye karşı Rusya'nın desteği ile kendisini güvenceye almış oluyor, hem de Suriye Ordusu, El Bab'dan Türkiye sınırına kadar uzanan bir hatta sahip oluyor.

Aynı süreçte **AKP'nin Trump seçildikten sonra ABD ile kurmak istedikleri ilişkiye dair beklentileri de karşılık bulmadı.** Trump ile ilk görüşme, görevi devralmasından 19 gün sonra (8 Şubat) üstelik de telefonla gerçekleşti. Türkiye'ye ilk ziyaret, bu telefonun ardından 9 Şubat'ta CIA Başkanı Michael Pompeo tarafından gerçekleştirildi ve büyük bir diplomatik çöküntü ifadesi olarak CIA başkanı, Türkiye'nin Cumhurbaşkanı ile doğrudan görüştü. Protokolde cumhurbaşkanından kaç kademe aşağıda olan bir bürokrat, ABD Başkanı'nın sözcüsü olarak hareket ediyordu. Ardından gelen ABD Genelkurmay Başkanı Joseph Dunford (17 Şubat) ise, doğrudan İncirlik Üssü'ne gitti ve Türkiye Genelkurmay Başkanı'nı ayağına çağırdı.

Tüm bu görüşmelerde Türkiye'nin tek bir talebi vardı: ABD'nin Rakka operasyonunu PYD ile değil, Türkiye ile gerçekleştirmesi. Karşılığında PYD'nin öncelikle Menbiç'i boşaltmasını istiyordu; elbette sonrasında PYD'nin daha da geri çekilmesini isteyecekti. Barzani ile işbirliğini tamgaz sürdüren AKP hükümeti, Suriye Kürtleri söz konusu olduğunda pervasız bir saldırganlık göstermekten kaçınıyordu. Üstelik, bu saldırganlığa gücünün yetmeyeceğini bile bile.

AKP'nin bütün çabasına rağmen ABD, Rakka operasyonunda Türkiye ile değil, PYD ile birlikte hareket edeceğini açıkladı. Türkiye ise, bu defa dayanaksız bir hava ile, tıpkı Musul operasyonu başlamadan önceki esip gürlemesine benzer bir biçimde Menbiç'e kendisinin doğrudan saldıracağını söylemeye başladı. ABD ise PYD'ye ağır silahlar satacağını duyurdu ve Menbiç'e ABD tanklarını yerleştirdi; böylece Menbiç'e saldırının ABD tarafından karşılanacağını gösterdi.

Sonuçta Rusya da, ABD de, Türkiye'nin artık Suriye konusunda yeni bir adım atmamasını, PYD'yi rahat bırakmasını ve varolan fiili durumu kabullenmesini istiyor. **Türkiye'nin ne ÖSO'yu pazarlama çabası, ne TSK'yı öne sürmesi, ne de Suudi Arabistan ve Katar'la birlikte bir "İslam Ordusu" kurarak Suriye savaşını sürdürme girişimi, emperyalistlerde karşılık buluyor.** ABD ve Rusya, farklı saiklerle de olsa, Türkiye'nin dizginlenmesi, Suriye kapısının Türkiye'ye kapanması gerektiğini gösteriyorlar. Şimdi Türkiye, ABD ya da Rusya ile savaşma ihtimalini gözden geçirmek zorunda.

Asker cenazeleri nereye kadar

Erdoğan'ın Menbiç ya da Rakka macerasının önündeki engellerden biri de, giderek artmakta olan

asker cenazeleridir. Başlangıçta bu cenazeler fazla bir tepki oluşturmamıştı. Bölgeye gönderilen askerlerin niteliği farklıydı çünkü. Olağan bir savaşa "düzenli ordu" birlikleri katılır; buradaki askerlerin çoğu zorunlu askerlik yapan erlerdir. Çoğu yoksul halkın çocuklarıdır ve aileleri mecbur kaldıkları için onları savaşın içine göndermiştir. Bu nedenle cenazesi dönen çocuğu için duyduğu acı daha derin, öfke daha büyük olur.

Cerablus'tan Suriye'ye geçen askerler ise, önce özel harekatçılardan oluşturuldu. Özel harekatçılar için askerlik zorunluluk değil bir tercihtir; ve aldıkları maaştan, aileleriyle olan ilişkilerine kadar her şeyleri farklıdır. **Özel harekatçıların yetmediği koşulda ise FETÖ'den yargılanan asker ve subaylar gönderildi bölgeye.** "Denetimli serbestlik"le yargılanmakta olan askerlere adeta bir dayatma oldu bu: Ya Suriye'ye gitmeye gönüllü olacaksınız, ya da tutuklanacaksınız. Başta pilotlar olmak üzere, bir çok asker de bu nedenle gitti savaşa. Üzerlerindeki "darbeci" yaftasından dolayı ne onların ne de ailelerinin herhangi bir konuda itiraz etmeye gücü de, olanağı da yoktu.

Son dönemde ise "düzenli ordu" birliklerine daha çok ihtiyaç duymaya başladılar. Çünkü AKP'nin "eğitip-donattığı" ve ÖSO adını vererek Cerablus'a sürdüğü "başbozruk alayı"nın savaşma gücü yoktu. Cerablus'ta IŞİD zaten anlaşmalı olarak çekilmişti; Dabık'ta ÖSO'nun beceriksizlikleri had safhaya çıktı; El Bab'da ise artık doğrudan TSK savaşıyordu. Menbiç ya da Rakka macerasında da, ÖSO adlı ne idüğü belirsiz çetelere güvenemeyeceğini anladığı için, TSK'nın doğrudan savaşa girmesinden başka çıkar yolu yoktu.

Ancak **"zorunlu askerlik" yapanların yer aldığı "düzenli ordu"nun savaşa daha fazla girmesi, daha fazla asker cenazesi ve cenazeler karşısında daha fazla infial kopması anlamına geliyor.** AKP hükümeti tarafından kontrol altına alınamayacak, basından gizlenemeyecek kadar büyük bir infial.

Diğer taraftan, askerlerin motivasyonu da savaş çığırkanı hükümetin önündeki bir başka sorun. **Meşru-iyetini kabullenmedikleri bir savaşı askerler kazanamazlar.** Ölüme gitmek için bir motivasyona ihtiyaçları vardır. Manevi olarak kendisini güçlü kılacak, savaşma ve ölme isteği uyandıracak bir motivasyon.

Suriye'deki askerler için bu savaşın meşruiyeti oluşmuş değil. Bugüne kadar "sınırlarımızı IŞİD'den korumak", "sınırlarımızda bir Kürt devletine izin vermemek" vb. bahanelerle zar-zor da olsa getirmeyi başardılar. Ancak Rakka için bu bahanelerin hiçbir gerçekliği olmadığı ortada. Yani Türkiye'nin Rakka'da savaşması için bir gerekçesi yok. ABD ve Rusya dışında bölgede savaşan tek yabancı ülke Türkiye; ve bunun meşruiyetini oluşturacak argümanları inandırıcı değil. İkincisi, hem Rusya hem de ABD, Türkiye'nin artık daha fazla ilerlemesini istemiyor ve engelliyor. Böylece Türkiye daha da yalnızlaşıyor ve savaşı sürdürmekte zorlanıyor. Bu durumda savaşan askerler için de savaş daha fazla anlamsızlaşıyor.

Erdoğan'ın bütün çabasına rağmen, Suriye savaşında ona bir sınır çizildi. **ABD, ÖSO ya da İslam Ordusu tekliflerini öteleyerek; Rusya ise, Suriye Ordusu'nun El Bab'ın güneyini tamamen kapatmasını, böylece Türkiye'nin ilerleyebileceği bir yol bırakmamasını sağlayarak bunu gösteriyorlar.** Türkiye'de kitlelerin tepkisi ve muhalefeti de Suriye savaşının daha fazla sürdürülmesini zorlaştırıyor.

Ancak hem içeride hem de dışarıda yaşadığı sıkışma, Erdoğan'a Suriye'de bir nefes alma alanı açmayı zorunlu kılıyor. Bu nedenle tüm gücüyle savaşın bir ucuna tutunmaya çalışıyor. Bu koşullarda Erdoğan'ın bu maceraya atılıp atılmayacağı belirsizdir.

“Büyük toplumsal ekonomiye yeniden katılması sağlanmadıkça, kadının erkek egemenliğinden kurtuluşu mümkün değildir. Kadının sevgi ve annelik hakkı, onu erkeğe ekonomik olarak bağımlı kılmanın aracı olmamalıdır.” Clara Zetkin

8 Mart dünya emekçi kadınlar gününü, bu yıl anayasa referandumu gibi ülkenin geleceğini belirleyen önemli bir kesitte kutlayacağız. Bu durum, 8 Mart kutlamalarının içeriğini belirlediği gibi, önemi ni daha da arttırıyor.

AKP hükümetleri dönemi, sınıf olarak işçi ve emekçilere, cins olarak ise kadınlara çok büyük saldırıların gerçekleştiği bir dönem oldu. **En başta yaşam hakkı olmak üzere kadınlar en temel haklarını yitirdiler. Öyle ki, kadın cinayetleri, yüzde 1400 arttı.** Hemen hergün bir kadın cinayeti yaşandı, yaşıyor... Keza taciz ve tecavüz had safhaya çıktı. Kadınların yanı sıra küçük çocuklar da bu saldırılara maruz kaldılar. Ve bu olayların failleri, “iyi hal”le mahkemelerden serbest bırakıldılar. Bu, kadına yönelik her tür saldırıya davetiye çıkarmak anlamına geliyordu. Cinayetlerin, taciz ve tecavüzün bu denli artmasının en önemli nedenlerinden biriydi.

Diğer yandan kadının giyiminden gülmesine, kaç çocuk yapacağından doğum şekline kadar herşeyine bizzat devlet yöneticileri yön vermeye başladı. Dinci propaganda ile kadının örtülmesi

Emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez!

teşvik edildi. Sadece başı değil, bilinci-iradesi kapatıldı. Gönüllü köle olması için, her tür propaganda aracı, üzerine boca edildi. Bir yanda dini sohbetler, diğer yanda moda ve evlilik programları ile kadınlar, feodal kapallılıkla kapitalist yozluk arasına sıkıştırıldı. **Dinin bu kadar yükseldiği, ahlakın ise bu kadar çöktüğü bir dönemin yaşanmadığını, en son Diyanet İşleri bile kabul etmek zorunda kaldı.**

Kısacası AKP hükümetleri, genel olarak kadını, özelde işçi-emekçi kadını, her yönden kuşattı ve yaşamını daha çekilmez kıldı. Buna karşın AKP’ye karşı en önde mücadele eden, yine kadınlar oldu. Şimdi anayasa referandumu ile AKP bu dönemi daha katmerli biçimde sürekli kılmak istiyor. “Tek adam, tek parti” rejimiyle varolan sömürü ve zulmü

daha da arttırmak ve toplumu tümünden teslim alma-ya çalışıyor.

Bu duruma kadınların, özellikle de işçi-emekçi kadının izin vermesi düşünülemez. Bugüne kadar ortaya koyduğu tepkiyi, yükselttiği mücadeleyi gözönüne aldığımızda, bunu rahatlıkla söyleyebiliyoruz. Tarihsel deneyimler de göstermiştir ki, emekçi kadının katıldığı kavga asla yenilmez!

Elbette kadına yönelik saldırılar AKP ile başlamadı, AKP’nin gitmesi ile de bitmeyecek. Bu, sınıflı toplumla başlayan binlerce yıllık bir geçmişe dayanıyor. Fakat faşizm, en gerici ideolojileri hortatarak, kadının bugüne dek elde ettiği kazanımlara saldırın, kadını kadın olarak görmeyen, ona bir “kuluçka makinesi”, bir seks objesi muamelesi yapan rejimdir. Onun için de kadınların en büyük düşmanıdır.

Kadınlar hiç bir dönem köleleştirilmeye boyun eğmedi, her aşamada mücadele etti ve kendi gücüyle haklarını alarak bugünlere ulaştı. Fakat son 20-30 yıldır, emperyalist-kapitalist sistemin zaferini ilan ettiği ‘90’lı yıllardan itibaren, kadın hakları konusunda da ciddi bir gerileme yaşandı. Bunun da asıl nedeni, genel olarak sosyalizmin gerilemesi, komünist ve devrimci akımların zayıflamış olmasıdır.

Çünkü **sosyalizm, kadınların yüzlerce yıldır sürdürdüğü erkekle “tam hak eşitliği” ve özgürleşme mücadelesinin ulaştığı en ileri düzeydir.** Kadının kurtuluşunun yolu, teorik olarak Marks ve Engels tarafından ortaya konmuş, sosyalist Sovyetler Birliği döneminde ise pratiğe geçirilmiştir. Engels’in “Ailenin, özel mülkiyetin, devletin kökeni” adlı eseri, kadının köleleşmesinin ekonomik temelini açıklayan ve özel mülkiyetin kaldırılmasıyla kadının özgürleşeceğini tarihsel gerçeklerle ortaya koyan en ciddi araştırmadır. Aynı zamanda o günden bu yana kadın sorunuyla ilgilenen herkes için, en önemli referans kaynağıdır.

Kadın örgütlenmesi konusunda ise, Clara Zetkin’in başkanlığında toplanan Komünist Enternasyonal’a bağlı kadın konferansları ve onların aldığı kararlar, bugüne dek görülen en büyük ve en etkili kadın hareketini yaratmıştır. 8 Mart’ın “emekçi kadınlar günü” olarak ilan edilmesi ve tüm dünyada kutlanması da, bu örgütlülük sayesinde.

Özcesi, kadının kurtuluşu yönünde teorik-siyasi-örgütsel somut ve ciddi adımlar, Marksist-Leninistler tarafından atılmıştır. Buna karşın

sosyalizmin geçici yenilgisi, burjuvaziyi rahatlatmış ve kadına yönelik saldırıları daha pervasız bir şekilde sürdürme olanağı vermiştir. Aynı zamanda **bir burjuva akım olan feminizm palazlanmıştır. Öyle ki, “sosyalist feminizm” adıyla, devrimci hareketleri etkisi altına alacak denli ideolojik hakimiyetini genişletmiştir.**

Kadına dönük sınıfsal ve cinsel saldırılar, emperyalist ülkeler başta olmak üzere tüm dünyada artıyor. Emperyalist ülkeler, sadece kitle hareketlerine değil, kadın haklarına dönük saldırılarda da pervasızlaştılar. Geri bırakılmış ülkelerde yaşananlar ise, ürkütücü boyutlara ulaştı. Hindistan’da kadınlara toplu tecavüzler, Mısır ve Libya’da direnen kadınlara dönük cinsel saldırılar, Afganistan’da ve Ortadoğu’da ABD’nin işgali başladığı andan itibaren kadınları örtünmeye ve eve kapanmaya zorlayan radikal dinci örgütlenmelerin güçlenmesi, cins olarak kadının yaşadığı saldırıların sadece bazılarıdır.

Ülkemizde, özellikle AKP hükümetleri döneminde kadın haklarına dönük saldırıların nasıl tırmandığını yukarıda kısaca özetledik. Bunda AKP’nin dinci-gerici karakterinin etkisi olmakla birlikte, asıl belirleyici olan, devrimci mücadelenin geriye düşmüş olması, işçi ve emekçilerin örgüt-süzleştirilmesidir. Buna bağlı olarak **burjuvazi, sömürüyü en vahşi biçimlerde artırma olanağı bulmuş ve bu saldırıdan kadına daha büyük bir pay düşmüştür. Yani asıl sorun, hükümetteki partinin kimliği değil, burjuvazinin sınıf olarak yönelimidir.**

Bütün ülkelerde işçi sınıfının yaşadığı hak kayıplarıyla beraber kadının iş güvencesi giderek azalmakta, çalışan kadın sayısı düşmekte; parlamento gibi kurumlara sembolik olarak kadınların girmesine rağmen, kadının iş ve sosyal yaşamdaki yeri giderek daralmaktadır. Buna, reel ücretlerinin düşmesini, sosyal haklarını kaybetmelerini de eklemeliyiz.

Kısacası gerek dünyada, gerekse ülkemizde artan dinci-gericilik ve

faşistleşme eğilimiyle birlikte kadın hakları gaspedilmekte, kadına yönelik her tür sömürü ve baskı yoğunlaşmaktadır. Feminizmin en fazla yükseldiği bir dönemde bunların gerçekleşiyor olması, ayrıca düşündürücüdür. Tek başına bu bile, kadının kurtuluşunun feminizmle gerçekleşmeyeceğinin somut kanıtıdır.

Zaten **feminizm, işçi-emekçi kadınların sınıfsal taleplerini hiçbir zaman gündemine almamış, hatta bu talepleri savunan kesimlerle arasına mesafe koymuştur. Oy hakkından miras hakkına, kürtajdandan cinsel özgürlüğe, kadına yönelik şiddetten tecavüze kadar, öncelikle mülk sahibi, küçük-burjuva kadınların işine yarayacak taleplerin peşine düşmüştür de; “eşit işe eşit ücret”, “işyerinde kreş hakkı”, “toplum yemekhaneler” gibi asıl olarak işçi-emekçi kadınların yaşam ve çalışma koşullarını rahatlatacak hiçbir talebi, mücadele programına almamış, bu konularda tek bir adım bile atmamıştır.** Çünkü bu talepler, özünde sınıfsal taleplerdir ve burjuvazinin çıkarlarına ters düşmektedir.

Elbette genel olarak kadınlar, sınıflı toplumla birlikte ezilmeye, horlanmaya, aşağılanmaya mahkum edilmiştir ve buna karşı durmak, taleplerine sahip çıkmak doğru ve gereklidir. Fakat emekçi kadın, cins olarak daha fazla ezilmekle kalmamış, sınıfsal olarak da -egemen kadınlardan farklı biçimde- en ağır sömürüye tabi tutulmuştur. Dolayısıyla burjuva kadının üzerindeki baskı

Dünyada çalışan nüfusun üçte birini kadınlar oluşturuyor. Ama dünyadaki toplam işin üçte ikisini kadınlar yapıyor! Dünyanın tüm işlerinin üçte ikisini yapan kadınlar, kimi yerde erkeklerin yarı ücretine, kimi yerde yüzde yetmiş ücretine çalışıyorlar. En son ve güçlükle işe alınanlar; en başta ve kolaylıkla işten atılanlar, yine kadınlar! Dünyanın toplam gıdasının yüzde ellisini kadınlar üretiyor. Buna karşılık kadınların geliri, dünya gelirinin onda biri! Ve kadınlar, dünyanın tüm mal varlıklarının yüzde birine sahip!

ile, işçi-emekçi kadının üzerindeki baskı ve sömürü asla bir ve aynı görülemez. Ve asıl sahip çıkılması gereken de işçi-emekçi kadının talepleridir. Çünkü kadının kurtuluşu, bir bütün olarak sömürü sistemi ni ortadan kaldırmaktan geçmektedir.

Bugün artan dinci-gericilik, kadın ile erkeği birbirinden koparıyor, yaşam alanlarını ayırıştırıyor. Feminizm ise farklı gerekçelerle kadınla erkeği birbirinden koparıyor, birbirine yabancılaştırıyor; yer yer düşmanlaştırıyor. Özerk kadın alanları yaratmaya, kadınlarla ayrı toplantılar gerçekleştirmeye, erkekleri dışlamaya uğraşıyor. Yani **birbirine zıt görünen bu iki akım, (feminizm ile dinci-gericilik) kadın ile erkeği birbirinden yalıtma konusunda objektif olarak aynı noktada buluşabiliyorlar.**

Benzer şekilde feminizmin her türü aynı hedefte birleşiyor. Örneğin “İslami feminizm” Kuran’ın kadını ikinci sınıf gösteren ve aşağılayan bütün ayetlerini feminist bakış açısıyla yorumlamaya çalışırken; “sosyalist feminizm” kadın mücadelesine “sınıfsal” bir sos buluşturuyor. Yani bütün feminist akımlar, -hangi sıfatı taşırlarsa taşırsınlar- kadının “erkek” tarafından ezildiğinde ve kurtuluşunun “erkeğe karşı” verilecek mücadeleyle gerçekleşeceğinde hemfikirler durumdadır.

Toplumun yarısı kadındır; ama toplumun yüzde 90’ı, kadınıyla erkeğiyle işçi-emekçi kitlelerdir. Burjuva kadını kazanma adına, proleter-emekçi erkeği dışlamak, kadınların hak alma mücadelesini bilinçli olarak darbelemek, burjuvazinin “böl-parçala-yönet” taktikğine destek sunmaktır.

Hiçbir cins, sınıfsal konumundan bağımsız olarak düşünmez. Yaşam karşısında öncelikle sınıfsal kimliğiyle bulunur. Elbette ki, kadın sorunu özel olarak ele alınmalı ve özel bir çalışma yürütülmelidir. Geniş kadın kitesini örgütlemek ve eyleme seferber etmek için, özel politikalara, örgütsel biçimlere ihtiyaç vardır ve bu vazgeçilmez önemdedir. Ancak bu, sınıf kardeşleriyle birlikte aynı çatı altında bulunmalarına engel değildir, dahası ancak bu şekilde başarılı olunabilir.

Bize düşen; öncelikle kadınların yaşamda erkeklerden koparılmasını durdurmak, hayatı birlikte üretenlerin mücadeleyi de, örgütü de, eylem alanlarını da birlikte paylaşmalarını sağlamaktır. Bu, mücadelenin geleceği için vazgeçilmez önemdedir.

Diğer yandan kadın sömürüsünün kaynağında özel mülkiyet olduğuna göre, özel mülkiyet düzeni tümüyle ortadan kalkmadan kadın sorunu da çözülmeyecektir. Sosyalizm özel mülkiyeti kaldırdıkça, kadının kurtuluşu konusunda da ilerleme kaydeder. Özel mülkiyetin tümüyle kalkacağı toplumsal sistem komünizmdir; kadın sorunun tümüyle çözüleceği sistem de komünizmdir.

Sosyalist Sovyetler Birliği, kadının gerçekten önemli kazanımlar elde edebildiği, hem sınıfsal hem de cinsel anlamda kurtuluşunun ilk adımlarının atıldığı en somut örnektir. Elbette ki, yaklaşık 30 yıllık sosyalizm deneyimi içinde (ki bunun önemli bir kısmı iç savaşlarla, II. Emperyalist savaşla ve bunların yarattığı yıkımlarla geçmiştir), sosyalist insanın genelinde olduğu gibi kadın hakları konusunda da kimi eksiklikler, hatta yanlışlar olabilir.

Ancak bunlar kadınların sosyalizmle birlikte elde ettiği muhteşem kazanımları asla gölgelemez. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere, demokratik devrimini yapmış Balkan ülkelerinde, Küba, Çin gibi ülkelerde bile, kadınların kazanımları, en gelişmiş emperyalist ülkeden daha ileridedir.

* * *

Bir 8 Mart'ı daha kutlamaya hazırlanıyoruz. 8 Mart'ı 8 Mart yapan değerleri yeniden hatırlamakta yarar vardır. Özellikle kadın sorununa proleter devrimci bakışla, burjuva-feminist bakışa karşı arasındaki farkı iyi bilmeli ve yaymalıyız. Ne yazık ki, devrimci kesimlerin içine kadar nüfuz eden feminist etki, bu gerçekleri unutturuyor, en hafifinden arka plana itiyor, görünmez kılıyor. Oysa **işçi-emekçi kadının sömürü ve zulme karşı mücadelesi ve genel olarak kadınların kurtuluş mücadelesi, doğrudan sistemi hedef almak zorundadır; ve bu doğası gereği feminizmi dışlar.**

Dikkat edilirse mücadelenin sertleştiği, devrim ve sosyalizme yöneldiği dönemlerde, feminist akımlar ortadan kaybolmuştur. Esasında feminizm ömrünü tamamlamış, geride kalmış bir ideolojidir; yeniden popüler hale gelmesi de geçicidir. Sınıf mücadelesinin gelişimi ile birlikte yok olup gidecektir.

Bir kez daha altını çizerek yineleyelim: Kadın sorunu, sınıfsal kimlikten ve sınıfsal mücadeleden bağımsız ele alınmaz. Genel bir "kadın dalkavukluğu" ile araya mutlak sınır çizmek; egemen sınıfların maşası konumundaki kadınlarla, işçi ve emekçi sınıfların direnen kadınları arasında kesin bir ayırım koymak şarttır. **Yaşama ve mücadeleye "kadının" değil, kadınıyla erkeğiyle sınıfsal bakış açısından bakmak, ve kadınıyla erkeğiyle işçi ve emekçilerin çıkarını savunmak gerekir.**

İkincisi, **kadının kurtuluşu mücadelesi, ancak proleter-emekçi erkeklerle birlikte, aynı partinin, aynı sendikanın, aynı kitle örgütünün çatısı altında yürütülebilir.** Sendikal ve siyasal örgütlenmeler içinde, kadınları özel olarak hedefleyen çalışmalar, biçimler tabi ki olacaktır. Fakat kadın ve erkeği birbirinden koparan tarzlar, burjuvazinin işine yarar; böylece bölünmüş kitleyi daha rahat yönetir ve yenilgiye uğratır.

Devrimin saflarında işçi-emekçi kadınların sayısını, etkisini güçlendirmek, gelişen kadın kadroların öne çıkmasını sağlamak için özel politikalar yürütmek, direnen kadınların saflarını büyütme, mücadelenin başarıya ulaşmasının olmazsa olmazıdır. Tarihte hiç bir büyük kitle hareketi yoktur ki, ezilen kadınlar onun içinde yer almasın!

Bugün de savaşa ve faşizme karşı mücadelede, kadınlara büyük bir rol düşüyor. Onlar savaşa sürülen askerlerin anneleri, eşleri, yakınları olarak, savaş karşıtı mücadelenin de başını çekmelidir. Bölgemizdeki emperyalist savaş, ülkemizdeki kirli savaş durduracak en önemli güç, kadınların hareketi olacaktır. Aynı şekilde faşizmin "tek"çiliğini "tek adam-tek parti"ye kadar uzatan Erdoğan ve AKP'yi, kadınların gücü durduracaktır.

Bin yıllık köleliğe başkaldıran, 8 Mart'ları yaratan, devrimler yapan, sosyalizmi kuran emekçi kadınlar, bunu başaracak güçtedir!

HDP'ye saldırılar sürüyor

HDP'nin eşbaşkanları dahil toplam 12 milletvekili hapiste. Kazandıkları belediyelere "kayyum" atandı, birçok belediye başkanı, meclis üyesi tutuklandı. En son Ağrı Belediye Başkanı Sırrı Sakık da görevinden alındı.

Milletvekillerini, belediye başkanlarını birer-ikişer tutuklayarak, sonra kimini serbest bırakıp yeniden tutuklayarak psikolojik bir savaş yürütüyorlar. En son serbest bırakılan İdris Baluken'i yeniden tutukladılar. Keza Ahmet Türk, hastalığı nedeniyle günlerce adli tıp kurumlarında dolaştırıldıktan sonra tahliye edildi. Ama hiç birinin yeniden tutuklanmayacağını garanti yok.

Referandum tarihi yaklaştıkça baskılar daha da artıyor. Bir yandan büyük bir vahşet uygulayarak ve HDP'yi çalışamaz hale getirerek Kürt halkını teslim almaya çalışıyorlar; bir yandan da Huda-Par ve Barzani aracılığıyla "evet" oylarını çoğaltmaya oynuyorlar. Bir yılı aşkın süredir evleri-barkları yıkılan, göçe zorlanan ve binlerce evladını yitiren Kürtler, evlerinin yerini dahi bulamaz iken, onlar alacakları oyların derdindeler. Birçok semt, ilçe yerle bir edilmiş durumda. Kimin nerede oy kullanacağı belirsiz. Ama hala baskı ve şiddetle, hile-hurda ile oylarını çoğaltma peşindeler.

Yüksekdağ'ın milletvekilliği düşürüldü

HDP'nin meclisteki vekillerine dönük saldırılara bir yenisi daha eklendi. Halen tutuklu bulunan HDP eşbaşkanı Figen Yüksekdağ'ın milletvekilliği düşürüldü. Gerekece olarak da kesinleşmiş hapis cezası gösterildi.

Yine bir baskın meclis kararı ile istediklerini geçirdiler. Bir kez daha hukuku ayaklar altına aldılar ve çifte standartlı bir uygulamaya daha imza attılar. Çünkü bugüne kadar Erdoğan dahil, kesinleşmiş hapis cezası olan hiçbir milletvekilinin vekilliği düşürülmemişti.

Karardan sonra duruşmaya katılan Yüksekdağ; "geri aldıkları vekillik mazbatasını sadece bir kağıt parçasıdır, bize vekilliğimizi verenler, yoksullar ve yok sayılanlardır" diyerek yanıt verdi.

Kadın örgütleri dahil pek çok kurum ve platform, bu kararı "hukuk-dışı" bularak kınadıklarını duyurdu. Yüksekdağ'ın milletvekilliğinin düşürülmesi, HDP'nin kapatılacağı yönündeki kaygıları da arttırdı.

Vahşet Kuruköy'le sürüyor

Cizre'de, Sur'da ve daha pek çok yerde günlerce süren abluka ve vahşet, şimdi Nusaybin'e bağlı Kuruköy'de sürüyor. Asker ve polisin etrafını sardığı köyde, evlerinden çıkamayan halk, hem kendilerinin hem de hayvanlarının ihtiyaçlarını karşılayamadıklarını bildiriyorlar.

Telefonla kısıp sesle konuşarak yaşadıklarını anlatan köylüler, 11 Şubat'ta 5 helikopterin köyün üstünde dakikalarca dolaştığını, hastalarını hastaneye götüremediklerini ve yakınlarından haber alamadıklarını bildirdi. Köyün kuşatıldığı gün, oradan ayrılmayı başaran bir köylü ise, köyde sadece kadınlara ulaştığını, erkeklerin hepsinin gözaltında olduğunu belirtiyor. Ablukadan bir ay önce suların kesildiğini, su ihtiyacını çevre köylerden karşıladıklarını dile getirip, "köy halkı 8 gündür kuyu suları içiyor, sokakta binlerce ölü hayvan var, böyle devam ederse salgın hastalık başlar" diyor.

Operasyona katılan polislerin internette yaydıkları görüntüler ise, 12 Eylül sonrası köy meydanlarındaki işkenceleri hatırlatıyor. Öldürülen kişilerin çıplak bedenleri üzerinde kurt işareti yaparak çekilmiş fotoğrafları servis ediyorlar.

Bir grup HDP'li vekil 18 Şubat'ta Kuruköy'e girmek istedi, fakat alınmadılar. HDP, bu durumun iddiaları güçlendirdiğini belirtti. CHP milletvekili Sezgin Tanrıkulu da Kuruköy'deki vahşetle ilgili meclise soru önergesi verdi.

* * *

Katliamlar, işkenceler, hapisler, ezilen bir halkın haklı mücadelesini durduramaz! Ne yaparlarsa yapsınlar, bu halk yaşadıklarını unutmayacak ve ergeç hesabını soracaktır!

“Başkanlığa-sultanlığa” karşı NEVROZ ATEŞİNİ KÖRÜKLE!

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden de Ortadoğu halkları, bu günü “yeni gün” “New-roz” olarak adlandırmış ve çeşitli biçimlerde kutlamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni, Demirci Kawa’dır.

Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve insan beyni yiyerek hayatta kalabilmektedir. Halk, Dehak’a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak’la savaşmaya karar verir. Ve Dehak’ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak’ı yenmiştir. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart’tır.

Demirci Kawa, zalimlere başkaldırının ve onları alaşağı etmenin sembolüdür. Kawa Kürt’tür ve aynı zamanda “demirci”dir; yani emekçi bir Kürt’tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliğidir öne çıkan. Anlatılan, Kürt ulusundan herhangi birinin değil, “Demirci” Kawa’nın hikayesidir.

Dehak, zalimdir, kıyııcıdır, emekçi kitlelere düşmandır. Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, “demirci” bir emekçiye düşmüştür. Diğer ezilenlere önderlik etme misyonu onundur.

Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle bugünlere geldi. Siyasal olarak Kürt burjuvalarının etkisine rağmen, hareketin tabanı Kürt işçi ve emekçilerden oluşuyordu. Çünkü her dönem baskı gören, katledilen, yoksulluğun pençesinde yaşam savaşı veren onlardı. Bu durum, yıllarca sürdürülen “barış”, “çözüm” vb. politikalar izlendiği zaman da değişmedi.

Bugün yine büyük bir vahşet ve kıyım altındadır Kürt halkı. Binlercesi katledilmiş, yüzbinlercesi ise evini-barkını terk etmek zorunda kalmıştır. Belediyelerine “kayyum” atanmış, seçtikleri vekiller, belediye başkanları tutuklanmış, zaten sorunlu olan seçme-seçilme hakları fiilen ellerinden alınmıştır. Ve bu koşullarda anayasa referandumu dayatılmıştır. Sur’da, Cizre’de, Nusaybin’de ve daha pek çok Kürt bölgesinde insanlar, bırakın oy kullanacak sandığı, evinin yerini bile bulamamaktadır.

Bu yıl Newroz’a işte bu koşullarda girilmektedir. Kürt bölgesini yerle bir eden ve tüm kurumları “kayyum”la dolduran AKP, şimdi Kürt halkından “evet” oylarını almak için bastırmaktadır. “Kürt-İslam” propagandası ile, cemaatleri desteklemekte ve bir kez daha dini kullanarak Kürt halkını teslim almak istemektedir. Domuz bağı ile satırlarla insanları katleden geçmişin Hizbullah’ı, şimdinin Hüda-Par’ı “Kürdistan için evet” propagandası yaparken; Barzani büyük bir törenle

karşılanmış, ülkedeki Barzanicilere mesajlar gönderilmiştir.

Kürt halkı, kendisini katledenlerin ve onlarla işbirliği yapanların arkasından gitmeyecektir. Günümüzün Dehak’larına gereken cevabı verecektir. Bir kez daha Demirci Kawa’nın azmini kuşanıp, dağlardan şehirlere Newroz ateşini yakacaktır.

Newroz ateşini körükleyelim, zulmü rüzgarlara savuralım!

Taş, yürek, barikat... GAZİ DİRENİŞİ

Gazi Direnişi, 12 Mart 1995’te Cemevi’ne yakın bir kahvehaneye düzenlenen kontrgerilla saldırısı ile başladı. Saldırı duyulunca, başta devrimciler olmak üzere halk sokağa çıktı ve tepkisini ortaya koydu.

Gazi, sınıfsal olarak işçi-emekçi kesimlerin oturduğu, Kürt-Alevi yoğunluğunun bulunduğu, anti-faşist mücadelenin yüksek olduğu sayılı semtlerden biridir. Kısa sürede binlerce kişi Cemevi’nin önünde toplanır. Saldırıda bir dedenin ölmesi, bir infial yaratmıştır adeta. Komünist ve devrimciler, “katiller Karakolda!” sloganıyla kitlelere hedefi göstermiştir. Yakın bir tarihte bir simitçi, bu karakolda öldürülmüştür. Halkın polise karşı büyüyen öfkesi, bu saldırıyla birlikte taşar. Karşılarına çıkan polis otolarını taş yağmuruna tutarlar.

Karakolun önüne gelindiğinde, binlerce kişi karakolu taşlamaya başlar. Polis ise korku içinde kitlenin üzerine ateş açmaktadır. Başka semtlerden de kitleler, akın akın Gazi’ye gelmektedir. Bunların içinde “bizziz olmaz bu işler” diyerek Gazi’ye koşan ve orada şehit düşen Zeynep Poyraz da vardır.

Ertesi sabah karakol civarında çatışma yeniden başlar. Zeynep Poyraz’ın da şehit düştüğü çatışma, o gün yaşanır. İstanbul’un bir ucundan Gazi’ye koşan Zeynep, Gazi direnişindeki ilk şehidimiz olur. Bu olay, savaşma azmini daha da kamçılar.

Şehit ve yaralıların artması üzerine, caddelerde barikat kurulur. Herkes, etrafta ne bulursa getirip barikatları güçlendirmeye çalışır. Barikatların arkasında, nöbet sisteminden molotof yapmaya, basınla ilişkilerden bölgeye gelenleri yerleştirmeye varana dek, her şey, belli bir işbölümü içerisinde gerçekleşir.

Devrimci örgütlerden oluşan komite, taleplerini 4 maddede toplar: 1- Şehitlerimizin cenazeleri bize verilecek, 2- Gözaltındakiler serbest bırakılacak, 3- Sokağa çıkma yasağı kaldırılacak, 4- Asker ve polis Gazi’den çekilecek.

Devlet, direnişi kırmak için, Bülent Ecevit’i, Zülfü Livaneli’yi getirir. Ancak kitle, bunlara kanmaz. Bunun üzerine asker devreye girer. Alevi kitleleri üzerindeki Kemalizmin etkisini kullanmak isterler. Ancak devrimcilerin çabasıyla devletin bu kozu da boşa düşer. Buna rağmen bir Cemevi yöneticileriyle görüşmeleri sürmektedir. Komitenin belirlediği dört talep kabul edilene kadar direnişin süreceği bir kez daha yinelenir.

Ve sonunda valilik, direnişçilerin taleplerinin kabul edildiğini duyurur. Cenazelerin yola çıktığı söylenir. Zafer çılgınlıkları yükselir bu kez Gazi sokaklarında...Cenazeler geldiğinde pankartlar hazırdır. Zeynep’i taşıyan arabayı çevirip üzerine orak-çekeçli bayrağı sererler ve tüm Gazi şehitlerini marşlarla sloganlarla uğurlarlar.

Gazi direnişi devam ettiği sırada, İstanbul başta olmak üzere Türkiye’nin dört bir yanında protesto gösterileri yapılmaktadır. Bunlardan biri de Ümraniye

1 Mayıs Mahallesi’nde gerçekleşir. Bu gösteride polis, kitlenin üzerine ateş açar. Eylemin örgütleyicilerinden Hakan Çabuk, ağır yaralanır ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirir. Hakan, Gazi direnişinde yitirdiğimiz ikinci yoldaşımız olur.

Gazi ve 1 Mayıs mahallelerinde toplam 23 kişi, bu büyük direnişte şehit düşerler. Ve geride büyük bir direniş destanı, kitlelerin sokağa çıkmasında büyük bir özgüven bırakır.

Geçmişteki geleceğimiz KOMÜN

"Komün savaşılarının anısı, sadece Fransa işçisi için değil, tüm dünya proletaryası için kutludur. Çünkü Komün yerel ve sıkı sıkıya ulusal bir amaç için değil, emekçi insanlığın, bütün aşağılanmışların, bütün küçük düşürülmüşlerin kurtuluşu için savaştı. Toplumsal devrimin öncü savaşı olan Komün, proletaryanın acı çektiği ve savaştığı her yerde sevgiler kazandı. Yaşam ve ölüm tablosu, dünya başkentini eline geçiren iki aydan çok elinde tutan işçi hükümeti imgesi, proletaryanın kahramanca savaşımının ve yenilgisinden sonraki acılarının görünüşü, tüm bunlar milyonlarca işçinin ruhunu tutuşturdu, sosyalizme olan inançlarını canlandırdı ve sevgilerini kazandırdı." (Lenin, Komün Dersleri, sf. 61)

18 Mart 1871'de, Paris sokaklarını dolduran kitleler, "Viva la Comune!" (Yaşasın Komün) haykırışıyla ilan etmişlerdi dünyaya bu ayaklanmayı. Marks, "Paris'i sarsan gökgürültüsü" olarak tanımlıyordu bu hareketi ve "göğün fethine kalkışan komünarlar" olarak selamlıyordu Parisli kitleleri. Sınıflar mücadelesi tarihinin en görkemli anının müjdesini vermişti bu ilk proleter devlet.

1789 Fransız İhtilali, burjuvazinin iktidara yerleşmesini sağlamıştı, ancak burjuvazi henüz çoğunlukla kralcıydı. Burjuvazinin iç çelişkilerinin derinleştiği ve proleter hareketin basıncının arttığı bir dönemde, Aralık 1851'de Louis Bonaparte (Napolyon'un yiğeni), bir hükümet darbesi ile Ulusal Meclis'i dağıtarak II. İmparatorluk dönemini başlattı. Temel argümanı *'burjuvaları işçilere karşı ve sırası gelince işçileri de burjuvalara karşı korumak'*ti (Engels).

Sonraki yirmi yıl boyunca burjuvazi, çok hızlı bir

sermaye birikimi gerçekleştirdi ve bunun doğal sonucu olarak proletarya çok hızlı biçimde yoksullaştı. Bu süreç, kitlelerin hoşnutsuzluklarını arttıran bir etki yarattı. Bu hoşnutsuzluğu dağıtarak, dikkatleri iç sorunlardan uzaklaştırmak; bu arada I. İmparatorluk döneminin çöküşüyle kaybedilen toprakları yeniden kazanabilmek amacıyla, 1870'de Almanya'ya savaş açıldı. Kısa zamanda ağır bir yenilgi alınmasının ardından, 4 Eylül 1870'de Paris halkı ayaklandı. İmparatorluk yıkıldı ve yeni cumhuriyet ilan edildi.

Fakat savaş devam ediyordu ve burjuvazi tarafından kurulan Ulusal Savunma Hükümeti, işçilerin gerçekleştirdiği hareketin, Alman işgalinden daha zararlı olduğunu düşünerek, Paris'i Almanya'ya teslim etti. Paris'in buna yanıtı ise "Viva la Comune!" oldu.

1789 Fransız İhtilali de dahil olmak üzere, 1870'e gelinceye kadar Paris'de çok sayıda devrim ve kitlesele ayaklanmalar olmuştu. Ancak bunların hiçbirisi proleter bir niteliğe sahip değildi. **Devrimleri proletarya gerçekleştiriyor, fakat sonrasında iktidarı burjuvaziye bırakarak çekiliyordu. Komün ilanı, bundan ders çıkaran kitlelerin, kendi iktidarını kurma bilincine ulaştığını gösteriyordu.**

Komün, ilk proletarya diktatörlüğüydü ve bunun en temel özelliklerini kurmayı başarmıştı. **Enternasyonalistti**, başka uluslardan devrimciler de hükümette yer almıştı. **Seçimlerde genel oy hakkı esas alınmıştı**, seçilenlerin her an geri çağrılabilmesi ilkesini benimsemişti. **Polis teşkilatının siyasi görevleri alınmış**

ve komünün her an görevden alınabilir aleti haline dönüştürülmüştü. **Seçilen tüm görevliler, görevlerini işçi ücretleri karşılığında yerine getirecekti. Sürekli ordu kaldırılıp halkın silahlandırılması gerçekleştirildi.** 'Rahipler iktidarı' yıkılıp **din ve devlet işleri birbirinden ayrıldı ve din bütçesi kaldırıldı. Öğretim kurumlarının tümü parasız olarak halka açıldı. Üretimi durdurulmuş fabrikaların yönetimi, buralarda çalışan işçilerin kurduğu kooperatif birliklerine devredildi. vb...**

Kısacası komün, sınıflı toplumlarda devletin temel dayanağı olan ordu ve bürokrasiyi ortadan kaldırarak, işçilerin üretim araçlarına sahip olmasını sağladı. Ve bunların somut pratik adımlarını atarak, proleter devletin temel görevlerini yerine getirdi. Böylece komün, sınıfları ve sömürüyü kaldırmak için, insanlığın gerçek

Komün'de kadınlar

Paris Komünü'nde kadınların ayrı bir yeri vardır. Şehrin savunmasında önemli noktaları ateşe vermek için ellerinde gaz bidonlarıyla dolaşan "petrolcü kadınlar" direnişin sembolüydüler. Kadınlar barikatta son nefer, idam mangasına gülerek giden savaşçılar oldular. Komün'ün kısa bir süre de olsa onlara verdiği özgürlük için ölümü seve seve kucakladılar. Ve bir Prusyalı generale, *"iyi ki bütün savaşçılar kadınlardan oluşuyordu"* dedirttiler.

Sadece savaşçı değil, aynı zamanda komutandılar. Hem savaşı yönettiler, hem de 72 gün kadar kısa süren iktidarında her kademesinde görev aldılar. Kadın-erkek ortak silahlı birlikleri yöneten kadın önderler de vardı. Bunların arasında en ünlüsü "kızıl bakire" olarak nam salan Louise Michell'di.

Michell, bir ilkokul öğretmeni, aynı zamanda şairdir. Fransız burjuvazisi Paris'e saldırdığında, o anı sonrasında şöyle anlatacaktır: *"Tüfeğimi kaparken 'ihanet' diye bağırıyordum. Hemen bir müfreze oluşturmuştuk. Özgürlük için ölmeyi bekliyordum. Sanki ayaklarım topraklara basmıyordu."*

Louise Michell komutasındaki direnişçiler, öyle bir direniş sergilediler ki, Paris'e saldıran askerleri bile etkileyerek kendi saflarına kattılar. Kırmızı kemmerleri ve yaldızlı kadife elbiseleriyle "Yaşasın Komün" sloganları atarak Gar Meydanı'na yürüdüler ve Paris'in yönetimine el koydular.

Paris Komünü vahşi bir şekilde ortadan kaldırıldığında Louise Michell, tutsak edilen kadınların arasındaydı. Mahkemede; *"Ben bir komünarım, barikatlarda dövüştüm, beni sağ bıraksanız 'intikam' diye bağırımdan geri kalmayacağım!"* diyordu. Uzun yıllar kaldığı Versay Hapishanesinde şu dizeleri yazıyordu: *"Kardeşler oy, yoldaşlar oy! / Ölümüz de dirimiz gibidir / Birgün kırmızı barikatlar altında/Yeniden geleceğiz bir bir / Zorbaları ezmek için!"*

Rusya'da 1905 ayaklanması başladığında, Louise Michell ölümcül hastalığının pençesinde yatıyordu. Bu haberi alınca *"artık rahatlıkla gözlerimi kapatabilirim"* dedi... Louise Michell'in kahramanca savaştığı, sonrasında katledilen madencilerin gömüldüğü Montmarte tepesi, Fransız burjuvazisi tarafından Komün'ün kızıl rengini bastırmak istemesine beyaza boyandı. Ancak 1975'te bu tepeye "Louise Michell" adı verilecekti.

Komün'de savaşan kadın önderlerden biri de Elizabeth Dimitriyeva'dır. Elizabeth, büyük bir toprak sahibinin kızı olarak Rusya'da doğdu. Sonrasında İsviçre, Fransa ve İngiltere'de yaşadı. Marks ve ailesiyle yakın ilişkileri vardı. Enternasyonalin Rusya bölümü üyesiydi. Paris'te ayaklanma olduğunu duyunca hemen oraya gitti ve mücadelenin ön cephesinde yerini aldı. 11 Nisan'da Paris'in Savunulması ve Yaralılara Yardım için Kadınlar Birliği'ni kurdu. 14 Mayıs'a kadar 24 genel toplantı düzenledi. Kadın Birliği savaşçıları, Komün saflarında kahramanca dövüşürler. Bu durum, 24 Mayıs 1871 tarihli Resmi Gazete'de şöyle yer almaktadır:

kurtuluşunun hangi yoldan geçmesi gerektiğini somut olarak gösterdi.

Ancak önemli hatalara da düştü. Özellikle Komün içinde etkin olan **Proudhonculuk ve Blankicilikten kaynağını alan hatalar yaptı. Bunların başında, merkezîyetçilik ve otorite eksikliği geliyordu.** Burjuvaziye etkileyebileceğini düşünmüş, bu nedenle burjuvaların ve karşı-devrimci hükümetin kaçarak sığındıkları Versay Sarayı'na karşı, kesin bir saldırı düzenlememişlerdi. Komün, seçimlere hazırlık için uğraşırken, zaman kazanan ve otorite yoksunluğundan faydalanan burjuvazi, güç biriktirerek, karşı-devrimci saldırı için hazırlık yapma olanağı buldu.

Ekonomik plandaki en önemli zaafı ise, 'mülk-süzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesi' konusunda harekete geçilmemiş olmasıydı. Paris proleterleri Fransız Bankası'na el koymamıştı. Böylece burjuvazi ekonomik gücünü de korumuş oldu.

Yanı sıra diğer kentlerin ve kırsal desteğini alamamak, Paris içindeki karşı-devrimcilere yeteri kadar sert önlemler almamak gibi hataları da vardı. Aslında **en önemli sorun, kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeyindeki gerilik ve bununla bağlantılı olarak, hareketin komünist bir partinin önderliğinden yoksun olmasıydı.**

Komünarların hataları, burjuvazinin kendini toplamamasına ve proleter tehdide karşı Almanya'nın da desteğini alarak Paris'e saldırmamasına neden oldu. Komün ise taraftarlarını çabuk kaybetti. Burjuva cumhuriyetçiler, hareketin proleter niteliğini fark ettiklerinde, küçük-burjuvalar ise, onu "yenilgiye mahkum" gördüklerinde, safları terk ettiler. Sonrasında Lenin'in de belirttiği gibi, **"sadece işçiler Komün'e sonuna kadar bağlı kaldılar!"**

Sınıflı toplumlar tarihindeki en vahşi katliam ve en görkemli direnişlerden biriydi yaşanan. İlk

proleter devlette kendi sonunu gören burjuvazi, tüm gücüyle saldırdı. Komüncüler çocuğuyla kadınıyla son ana kadar yiğitçe direndiler. 'Petrolcü kadınları' barikatları yakmak için petrol taşıdı, barikatlar top ateşiyle parçalandıkça bedenlerini siper ettiler, kurşunlar bitince barikatları ateşe verdiler.

Tüm cepheleleri bitince, vahşet doruk noktasına ulaştı. Yoksul görümlü bütün erkek ve kadınlar yakalandı. "Federeler Duvarı" önünde komünarların yüzlercesini birden katledebilmek için makineli tüfekler kullanıldı. 30 binden fazla insan kurşuna dizildi, 40 bin kadar insan ise tutuklandı, sonrasında zindanlarda çürütülerek ölüme terk edildi. Ancak **gerek kurşuna dizilenler, gerekse göstermelik mahkemelerde yargılananlar, son ana kadar komünü savunmaktan geri durmadılar.**

Silahlarına toplarına rağmen tarihe yazılan burjuvazi değil, Paris Komün'ü ve komüncülerini oldu. Onlar "göğün fethine kalkışan çalınca gözüpek komünarlar" olarak anıldılar. Lenin'in dediği gibi "o başarılarla taçlanmış"tı. Yeni devrimlerle, yeni başarıları taçlandırmaya devam etti. Komünün yarattığı bu ilk deneyim, Ekim Devrimi'yle dünyayı sarstı ve burjuvazinin korkularını büyüttü.

Tarihin ilk proleter devleti kuran Komün'ün kızıl bayrağı 146 yıldır dalgalanıyor. Bunu, dövüşken ruhundan ve o mirası gerçekten hak ederek sahiplenlerden alıyor.

Paris Komünü'nün yenildiği günün tarihi 31 Mayıs'tır. 31 Mayıs, Türkiye'nin en büyük ayaklanması Haziran direnişinin başladığı tarihtir. Paris Komünü'nün yenildiği tarihte, İstanbul'un

göbeğinde, Taksim Komün'ü kuruluyorsa, bu onun en somut göstergesidir. Komün,

dünyada olduğu gibi Türkiye'deki ilericiilere, aydınlara da esin kaynağı olmuştur. Dönemin ünlü Türk şairi Namık Kemal, Paris Komünü'nde savaşan aydınlardan biridir.

Dönemin en önemli aydınlardan yazar Victor Hugo ise, Komün'ün ardından "ölü beden uzanmış yatıyor yerde, ama fikirleri dımdık ayakta" diyordu. Onun içindir ki, **Komün "geçmişteki geleceğimiz" olarak, işçi ve emekçilere, ezilen halklara yol göstermeye devam ediyor.**

*Savaş Barikat!
Diren Barikat!
Ayağa kalk bütün hıncınla
Paris'in şarkısı ol
Dalgalan kızıl kızıl
Havalan mermi mermi
Kızıl kanın ve cesetlerin üzerinden
Savaş Barikat!
Boyun eğmeden öl!
Zafer mutlaka gelecek.*

*İşçi yığınları!
Hiçbir şey unutulmadı
Fransa'nın proleterleri
Tüm dünyaya ait
Diren Barikat
Yükselt bayrakları!*

*Silahın elinden koparılan dek
Özgürce ölüme dek
Sen, en sonuncusu
İnatla savundun barikatını
Ölen Paris'te.
Sen ki,
Seni hiç kimse yenemedi!*

W. Broniewski

"Montmartreli yurttaşlardan kurulu bir kadın savaşçı birliği, bugün ulusal muhafızların takviye kuvvetleri gelinceye kadar, kendi kurdukları barikatları savunarak tam dört saat Versaycılara karşı ateşi sürdürdü. Bazıları ağır yaralıdır." (Devrimler ve Karşıdevrimler Ansiklopedisi, Cilt 1)

O yaralılardan biri de Elizabeth'tir. Ama yaralıyken bile savaşmaya devam etmiştir. "Paris Komünü Tarihi" adlı kitabın yazarı Lissagaray, bu çatışmaları şöyle anlatmaktadır:

"23 Mayıs, saat sabahın 3'ü. Barikatlara! Komün daha ölmedi! Sabah meltemi yorgun yüzleri canlandırıyor, taze bir umut doğuyor... Komün savunmacılarından Malon, kuşatılmak üzereyken Montmartre'ye doğru çekilmeyi emretti. Yurttaş Dimitriyeva ve Louise Michell'in yönetiminde yardıma gelmiş olan 25 kişilik bir kadın birliği de oraya gitme emri almış... Artık atacakları kurşunları kalmadığından tüfeklerini taş ve katran topaklarıyla dolduruyorlardı. Barutları da tükendikten sonra Ceremes Sokağı'na çekildiler... Versaycılarının geneltirmeyi Montmartre'ye gelir gelmez, esir aldıkları 43 erkek, 3 kadın ve 4 çocuğu, 18

Mart'ta generallerin kurşuna dizildiği duvarın önüne getirip diz çökmeye zorladılar. Çocuğunu kollarının arasında tutan bir kadın, diz çökmeyi reddetti ve yoldaşlarına şöyle bağırdı: 'Bu alçaklara ayakta ölebileceğimizi gösterin!'

Tarihe "kanlı hafta" olarak geçen o günlerde 30 bin komüncü kurşuna dizildi. Bunların arasında 956'sı işçi olmak üzere 1051 kadın vardı. Yaklaşık 2 bin kadın ve 700 civarında çocuğun içinde olduğu 38 bin kişi de tutsak edildi.

Kadınlar, Komün için savaşırken kendi talepleri için de dövüştüler. Dini vesayetin kaldırılmasını, kadının eğitim olanaklarından yararlanmasını istediler. Komünün yaptığı ilk işlerden biri de, din ile devlet işlerini ayırmak, dinsel öğretim kurumlarını laikleştirmek, zorunlu-parasız laik eğitimi gerçekleştirmek oldu. Kadınlar için sanat okulları, atölyeler açıldı. Ve kadınları da kapsayacak şekilde, her an geri çağrılabilir temsilciler seçildi.

Paris Komünü'ne önderlik eden kadınlar, 72 gün gibi çok kısa bir ömrü olan bu ilk proleter devrimde belli başlı taleplerinin karşılanmasının mutluluğunu yaşadılar.

Sonuçta Paris Komünü yenilgiye uğradı, ama "galipti bu yolda mağlup." Direnerek alınan her yenilgide olduğu gibi, geride kalanlara büyük bir öğ alma duygusu bıraktılar. O yüzden Louise Michell kadın önderlerin "gözleri arkada" kalmadı!

☆ 2-7 Mart 1919- 3. Enternasyonal Kuruldu

Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal, Moskova'da beş gün süren Kuruluş Kongresi'nin ardından resmen kuruldu. Kuruluşunun ardından yayınlanan "manifesto"da, "nasıl ki I. Enternasyonal gelecekteki gelişmeyi öngörmüş ve onun yolunu göstermişse, nasıl II. Enternasyonal milyonlarca proleterı toplayıp örgütlemişse, III. Enternasyonal'de açık kitle eyleminin, devrimi gerçekleştirmenin Enternasyonal'i, eylemin Enternasyonal'i olacaktır" deniyordu.

☆ 5 Mart 1953- Stalin öldü

Lenin'den sonra SB'nin lideri, sosyalizmin inşasının önderi ve büyük anti-faşist savaşın komutanı Stalin öldü.

☆ 9-12 Mart 1992- Boğaziçi İşgali

Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında yaşanan grizu patlaması sonucu 463 maden işçisinin gözgöre göre katledilmesi üzerine Genç Komünarlar, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal etti. Üç gün boyunca süren Boğaziçi İşgali, bina duvarlarını delerek içeri giren faşist devlet güçleriyle yaşanan 7 saatlik barikat savaşıyla sona erdi. 12 Eylül sonrası ilk politik işgal özelliği taşıyan Boğaziçi İşgali, diri diri gömülen maden işçilerinin haykıran ses-soluğu oldu.

☆ 9 Mart 1952- Kollantay öldü

Sovyetler Birliği'nde kadın sorununda önemli çalışmalar yapmış olan kadın komünist Kollantay, Sevgi Bağları, Marksizm ve Cinsel Devrim gibi kitaplarıyla, yeni topluma yeni kadını tanımlamaya çalışmıştı.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Berkin Elvan şehit düştü

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

24 Mart 1983- Mehmet Ali Doğan, Aslan Tel

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda gelişerek İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Gazi'de patlak veren büyük anti-faşist direnişte Zeynep Poyraz, direnişin ikinci günü polisin açtığı ateş sonucunda şehit düştü. Hakan Çabuk ise, kendi bölgesi olan Ümraniye-1 Mayıs mahallesinde Gazi için yapılan eylemde polis kurşunlarıyla katledildi.

Haziran direnişi sırasında kafasına aldığı gaz fişegi ile ağır yaralandı ve aylarca yaşam savaşı verdi. 15 yaşında ki bu fidan, Haziran direnişinin en genç şehidi oldu.

☆ 14 Mart 1883- Karl Marx öldü

Bilimsel sosyalizmin kurucusu, proletaryanın öğretmeni Marx öldü.

☆ 14 Mart 1930- Mayakovski öldü

Mayakovski, devrimin şairi, partili bir sanatçıdır. Sosyalist insanın her aşaması onun dizelerinde dile gelmiş, sanatsal estetikle birlikte, kitlelerin anlayabileceği sadeliğe bürünmüştür.

☆ 16 Mart 1919- Sverdlov öldü

Yakov Mihayloviç Sverdlov, çok iyi bir örgütçü, gerçek bir doğal kitle önderiydi. Lenin onu "insan sarrafı" diye tanımlıyordu. Mücadeleye atıldığı ilk günden itibaren sağlam bir bolşevik olmuştu. Ekim devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış olan bolşevik önderlerden biriydi. Yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirdi. Ve pekçok defa firar etti. Lenin onun için "ölen birisinin yerine bir kişiyi koyabilirsiniz, ama Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 16 Mart 1988- Halepçe Katliamı

Geriçi Saddam diktatörlüğü tarafından Halepçe'de yaşayan beş bini aşkın Kürt, hardal ve fosfor gazından oluşan kimyasal silahlarla vahşice katledildi.

☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt Katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistler tarafından, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine atılan bomba sonucu 7 devrimci öldü, onlarcası ağır yaralandı. Faşistlerin toplu katliamlara yönelişinin örneklerinden olan Beyazıt Katliamı'nın işçi sınıfı ve devrimci kamuoyunda yolaçtığı öfke nedeniyle DİSK, 20 Mart'ta faşizme ihtar eylemi kararı almak zorunda kaldı. Bu eylem, sınıfın düzenlediği politik gösterilerden biri oldu.

Eralp YAZAR

24 Mart 1984- Sefaköy direnişi

"Nerede boşluk varsa, oraya koşmakta hiç tereddüt etmeyenlerden"di Mehmet Ali. "Kaçmalarla, göçmelerle tozarken Avrupa yolları", Adana il komitesine koşar adımlarla gitti Mehmet Ali.

Sefaköy Direnişi'nde, Aslan Tel yoldaşı ile birlikte İsmail'in önüne geçip bedenini siper eden, bir eylem hazırlığı için İstanbul'a çağrılan Mehmet Ali'den başkası değildi. İsmail Cüneyt, ateş açarak çemberi yarıp çıkarken, iki yoldaş bu granitten kaleyi zapt ederek şehit düştüler.

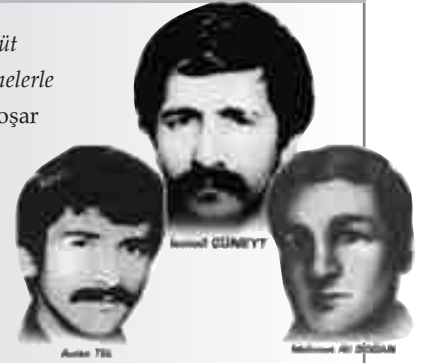
İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlanmıştı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-bıttık" diye nutuk attıkları bir dönemde, 1983 yılının Mart ayında... Baharda toprağa düşen tohum oldular...

Bir yıl kadar sonra, bir tesadüf sonucu bulduklarında, aynı gece "gözetiminde kaybettiller" İsmail Cüneyt'i. Kurşuna dizdiler hunharca...

İsmail Cüneyt, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'den oluşan ihtilalci komünist müfrezesi, Sefaköy'deki evi, granitten bir kaleye dönüştürdüler. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaşcan'ın çatışarak girdiği Bağcılar'daki inşaatı çevirdiği gibi...

12 Eylül'ün yukarıdan aşağıya hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği ve yaprağın dahi kılmadığı o günlerde, bir avuç kır çiçeği, "dövüşenler de var bu havalarda" dedi bir kez daha ve Sefaköy'le sarstı bu kez ülkeyi.

Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz sürdürdüklerini gösterdi. Şairin dediği gibi "Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan / Daha sağlam bulunmazdı onlardan." Her biri birer çivi gibiydiler. Yoldaşcan'ın 12 Eylül geldiğinde söylediği gibi "çivi çiviye söker"di. Öyle de oldu.

Aslan TEL

İsmail CÜNEYT

Mehmet Ali DOĞAN

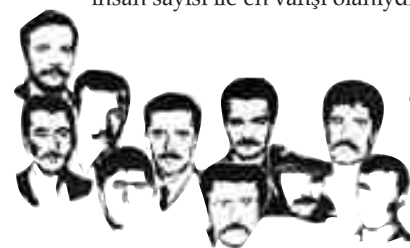
☆ 20-21 Mart 1937- Dersim direnişi başladı

☆ 28 Mart 1940- Auschwitz toplama kampı kuruldu

Toplama kampları Alman faşizminin gerçekleştirdiği vahşetin boyutlarını gösteren çarpıcı bir olgudur. Hem Alman topraklarında, hem işgal ettiği ülkelerde kurduğu toplama kamplarına götürdüğü insanlar üzerinde en ağır işkenceler gerçekleştirildi. Yahudisinden antifaşistine, komünistine kadar milyonlarca insan, tekeller için bedava işgücü olarak kullanıldı, insanlıktan çıkmış doktorlar için korunmasız kobaylar oldu, saçından dişine kadar herşeylerine el kondu. İşe yaramaz hale geldiği anda ise gaz odalarında öldürüldü, fırınlarda yakıldı. Auschwitz, bu kampların içinde yapılan işkenceler ve öldürülen insan sayısı ile en vahşi olanıydı.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere Direnişi

Denizlerin idamını önlemek amacıyla üç İngiliz teknisyeni kaçırarak THKP/C ve THKO'nun

önder kadroları, kuşatıldıkları Kızıldere'de, "dönmeye değil, ölmeye geldik" şiarıyla yiğitçe çarpışarak şehit düştüler.

☆ 31 Mart 1965- ABD'nin Vietnam İşgali

II. Emperyalist savaş sonrasında Sovyetler Birliği'ni doğusundan sarmak ve bölgedeki devrimci hareketleri yoketmek amacıyla başlayan Vietnam işgali, Vietnam direnişinin büyümesi ve ABD ordusuna kayıplar verdirmeye başlaması üzerine, tüm dünyada büyük anti-emperyalist eylemlerin başlamasına yol açtı ve '68 hareketini tetikleyen bir rol oynadı.

Faşizm ve kadın

Giriş

"Faşizm, yarınından emin olmayan anneyi, ev kadınlarını, işçi kadını, onların en derin duygularıyla oynayarak, insafsızca ve alayla köleleştirir. Aç gezen ailenin velinimetiyim gibi -önüne bir parça kuru ekmek atıp- yarattığı hoşnutsuzluğu boğmaya çalışır. İşçi kadınları sanayiden uzaklaştırıp yoksul kızları taşraya göç etmeye zorlar... Kadınlara mutlu bir ev ve mutlu bir aile hayatı vaadederek, ama öteki kapitalist rejimlerden daha çok fuhuşa iter." (Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe, Ekim yay. Sf:192)

Bu değerlendirme; faşizmin yeni ortaya çıktığı bir dönemde, Komünist Enternasyonal'in 1936'da gerçekleşen 7. Kongresinde yapıldı. O yıllarda İtalya, Almanya, Japonya, Bulgaristan gibi ülkelerde yönetimi ele geçiren faşist partilerin gerçek yüzü tam olarak ortaya çıkmamıştı. Yalan ve demagogilerle önemli bir kitle desteğini arkalarına almışlardı. İktidarlarını sağlamlaştırdıkları ölçüde saldırganlıkları arttı ve yüzlerindeki perde yırtıldı. Faşizmin kanla beslendiği, en ağır sömürü koşullarını dayattığı, farklı ırk ve uluslara yaşam hakkı tanımadığı; sadece işçi ve emekçilere, "yabancı"lara değil, kadınlara da düşman olduğu gözler önüne serildi.

Faşizmin kadın düşmanı yüzünü, ülkemizde de çeşitli biçimlerde gördük, görüyoruz... Özellikle AKP dönemi, kadın düşmanlığının zirve yaptığı bir dönem oldu. Dinci-gericilikle birleşen faşist uygulamalarla, kadını görünmez kılma, kapatma, eve hapsedme, erkeğin kölesi haline getirmede önemli mesafe katettiler.

En başta kadının yaşam hakkı ortadan kaldırıldı. Hemen hergün kadınlar, en yakınları tarafından öldürüldü. Ve bu katiller, devletin koruması altında en az cezalarla serbest bırakıldı. Fuhuşta patlama yaşandı. Sadece kadınlara değil, çocuklara yönelik cinsel istismarın, taciz ve tecavüzün haddi hesabı yapılamaz oldu. Kadınlar şort giydikleri için, eteklerinin boyları için saldırıya uğradılar. Nasıl giyineceklerine, hangi saate kadar dışarda kalacaklarına, nasıl güleceklerine, kaç çocuk yapacaklarına kadar, her şey devlet yetkilileri tarafından dikte edilir oldu. Bu konuda

da başı Erdoğan çekti, ardından diğer bakanlar ve bürokratlar sıraya girdiler ve hep birlikte kadının yaşamını dayanılmaz kılmak için ellerinden geleni yaptılar.

Fakat kadınların mücadelesi de durmadı. Her gerici-faşist uygulama karşısında büyük bir tepki gösterdiler ve sokakları doldurdular. Bu mücadele sayesinde bir kısmını durdurmayı, bir kısmını da ötelemeyi başardılar. **Kadınlar, dünyanın dört bir yanında olduğu gibi, ülkemizde de faşizme karşı mücadelenin en önünde yer aldı.**

Şimdi Diyanet İşleri Başkanlığı, "dinin bu kadar yükseldiği, ahlakın ise bu kadar gerilediği bir dönemin yaşanmadığını" söylüyor. Bu itiraf, gelinen durumun artık gizlenemez noktaya vardığının göstergesidir. Her ne kadar bu açıklamayı, dini, özellikle İslam dinini temi-

ze çekmek için yapsalar da, gerçekte dinciliğin gericilikle, günümüzde ise faşizmle özdeş olduğu ve bunun büyük bir yozlaşma-düşkünleşme, ahlaki değerlerde erozyon yarattığı gerçeğini gizlenemez durumdadır. Çünkü **dini kurumların yurtları, imam-hatip okulları, en fazla cinsel istismarın yapıldığı yerler olmuştur.**

Hal böyleyken "başkanlık" dedikleri, gerçekte "sultanlık" olan bir anayasa değişikliği, bugüne dek yaptıklarını daha da katmerlendirmek ve tam bir tahakküm kurmak istiyorlar. Bu aynı zamanda kadınlara yönelik yeni bir saldırı dalgası anlamına geliyor. AKP'nin işbaşına geldiği yıldan bu yana yaşananlar, "sultanlık" dönemi ile birlikte nelerin yaşanabileceğini göstermeye yetiyor.

Kadınlar binlerce yıldır mücadele ile elde ettiği kazanımları, faşizm koşullarında adım adım kaybetmiştir. Bunu durdurmak ve yeni haklar elde edebilmek için, seslerini daha fazla yükseltmekten ve mücadeleyi büyütmekten başka seçenek yoktur.

Komünist Enternasyonal'in yıllar önce dikkat çektiği, faşizmin kadın düşmanı yüzünü, insanlık büyük acılar çekme pahasına görebildi. Bugün de benzer bir dönemden geçiyoruz. Kriz ve savaş koşullarında, sadece emperyalizme bağımlı ülkelerde değil, emperyalist merkezlerde bile faşist yönetimler işbaşına geliyor. İkinci emperyalist paylaşım savaşı döneminde yaşananlara benzer uygulamalara tanıklık ediyoruz. Bu aynı zamanda toplumun geriye çekilmesi, gericileştirilmesidir. Çünkü **toplumların düzeyini belirleyen, her zaman kadının konumu olmuştur. Dolayısıyla kadınların faşizme karşı mücadelesi, sadece kendi haklarını-varlıklarını korumak bakımından değil, genel olarak toplumun ilerlemesi bakımından da son derece yaşamsaldır.**

Kadına bakışta faşizmin ortak dili

Erdoğan, "kadınla erkeği eşit görmediğini" sıkça söylemiş, her vesileyle kadını aşağılayan sözler sarf etmişti. Ardından kürtaj ve sezaryen doğuma karşı olduğunu ilan

Komünist Enternasyonal'in yıllar önce dikkat çektiği, faşizmin kadın düşmanı yüzünü, insanlık büyük acılar çekme pahasına görebildi. Bugün de benzer bir dönemden geçiyoruz. Bu aynı zamanda toplumun geriye çekilmesi, gericileştirilmesidir. Çünkü toplumların düzeyini belirleyen, her zaman kadının konumu olmuştur. Dolayısıyla kadınların faşizme karşı mücadelesi, sadece kendi haklarını-varlıklarını korumak bakımından değil, genel olarak toplumun ilerlemesi bakımından da son derece yaşamsaldır.

ederek, bu konuda uç noktaya gelip dayandı. Bu, onun gerici-faşist ideolojisinin doğal sonucuydu. Her ne kadar Erdoğan'a liberaller ve reformistler "demokrat-değişimci" gibi sıfatlar vermişse de, onun kadın sorununa yaklaşımı, gerici-faşist özünü en fazla açığa vuran konu oldu.

Erdoğan'ın kadını sadece "anne" olarak yüceltmesi, "cennet, annelerin ayaklarının altındadır" sözünden hareketle, annesinin ayağının altını öptüğünü söylemesi; kadınlara sıkça "üç çocuk doğurun" talimatı vermesi ve ardından kürtaj ve sezaryen doğuma yasakçı yaklaşımı, faşizmin kadına bakışının dile gelmesinden başka bir şey değildir.

Bu, faşizmin ortaçağ döneminden devraldığı, dinin kadınlara dönük yasakçı anlayışının ve engizisyon mahkemesi kararlarının, günümüz Türkiye'sine taşınmasıdır. Zaten faşizm de, ortaçağ döneminden kalma uygulamaları 20. yüzyıla taşıyan bir ideoloji değil midir?

Erdoğan'ın kadınlar hakkındaki her sözü ve AKP hükümetinin kadınlarla ilgili çıkarttığı her yasa, faşizmin kadına bakışıyla birebir örtüşmektedir. Hatırlanacaktır, daha önce "Kadınlardan Sorumlu Devlet Bakanlığı"nın adı, AKP döneminde "Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı" oldu. Kadın sözcüğü bile ortadan kaldırılmış, "aile" kavramları içinde boğulmuştu.

AKP'nin kadına bakışını ve bunun faşizmle olan çakışmasını daha iyi görebilmek için, 20. yüzyılın başlarında İtalya, Almanya, İspanya gibi ülkelerdeki faşist partilerin kadınlara dönük propagandalarına ve işbaşına geldikleri andan itibaren yaptıklarına bakmak yeterli olacaktır.

Almanya'da Hitler'in, İtalya'da Mussolini'nin, İspanya'da Franco'nun ve diğer emperyalist ülkelerdeki faşist liderlerin kadınlar hakkındaki sözleri ve uygulamalarıyla Erdoğan'ın ve AKP hükümetinin sözleri ve uygulamaları arasındaki benzerlik, hepsinin aynı ideolojik gıdadan beslendiğinin en açık göstergesidir.

Faşizmin kadınlara yaklaşımı

Faşizm, kapitalizmin emperyalizm aşamasında ortaya çıkan bir burjuva ideolojisi ve devlet biçimidir. O, "emperyalizm ve proleter devrimler

Erdoğan'ın kadınlar hakkındaki her sözü ve AKP hükümetinin kadınlarla ilgili çıkarttığı her yasa, faşizmin kadına bakışıyla birebir örtüşmektedir. Almanya'da Hitler'in, İtalya'da Mussolini'nin, İspanya'da Franco'nun ve diğer emperyalist ülkelerdeki faşist liderlerin kadınlar hakkındaki sözleri ve uygulamalarıyla Erdoğan'ın ve AKP hükümetinin sözleri ve uygulamaları arasındaki benzerlik, hepsinin aynı ideolojik gıdadan beslendiğinin en açık göstergesidir.

Bu, faşizmin ortaçağ döneminden devraldığı, dinin kadınlara dönük yasakçı anlayışının ve engizisyon mahkemesi kararlarının, günümüz Türkiye'sine taşınmasıdır. Zaten faşizm de, ortaçağ döneminden kalma uygulamaları 20. yüzyıla taşıyan bir ideoloji değil midir?

çağı"nın bir ürünüdür. **I. emperyalist savaş sırasında 1917 Ekim Devrimi ile sarsılan burjuvazinin, proleter devrimleri önlemek ve içine düştüğü krizden çıkabilmek için başvurduğu yöntemlerden biridir.** Dolayısıyla emperyalizmden bağımsız değildir, aksine onun en çıplak haliyle görüldüğü durumdur.

Fakat kendisine bir kitle tabanı yaratabilmek için, sınıflarüstü görünmeye, hatta emperyalist-kapitalist sisteme karşıymış gibi durmaya ihtiyacı vardır. Kitleleri buna inandırmak için de her tür yalan ve demagojiye başvurur. Bunun önemli parçasını, kadınlara dönük demagoji oluşturur. Kadına düşman bir rejim olduğu halde, sözde kadını yücelterek onu kendisine bağlamaya ve bu devasa gücü arkasına almaya çalışmıştır.

Örneğin "siyasette kadınların desteğini kazanmak gerekir, erkekler onları kendi başlarına izleyeceklerdir" demıştır Hitler. Gerçekte ise kadınlar, Naziler'e göre "öteki ırk"tır, tıpkı Yahudiler gibi. Alman "ari ırkı"nın kan saflığını korumakla yükümlü "döl yatağı"dır.

Faşizm döneminde kadınlar, yüz yıllar öncesi döneme geri döndürülmüştür. Sözde "mutlu bir yuva" vaad edilirken, hiçbir kapitalist rejimin yapmadığı ölçüde fuhuşa sürüklenmişlerdir. Bir yandan evli kadınlar işten çıkarılıp sokağa atılmış, bir yandan da genç kadınlar askeri fabrikalarda çalıştırılmıştır. Örneğin Almanya'da 1933 yılında 150 bin kadın işçi fabrikalardan çıkarılır, fakat askeri malzeme üreten fabrikalardan kadın işçiler atılmaz, hatta yenileri alınır. Savaş sırasında istihdam edilen kadınların oranı yüzde 67'dir. Buna karşın kadınların ücreti, erkeklerden yüzde 30 ila 50 oranında daha düşüktür.

Faşizm sadece ucuz işgücü olarak değil, asker olarak da kadınları kullanmaya kalkmıştır. **Hitler hükümeti, kadınları askeri eğitimden geçirdi. Tüm çalışan kadınlar için, atış talimi de dahil olmak üzere, her gün zorunlu askeri eğitim getirdi.** Yaklaşık 8 milyon üyesi olan "Almanya Milli Kadınlar Birliği"nin asıl görevi, kadınları faşist ruhla eğitmek ve savaş hazırlamaktı. Çok sayıda "kadın çalışma kampları" kuruldu ve buralarda eğitim yapıldı.

Benzer bir durum İtalya için de

geçerlidir. Faşist erkek örgütlerinin olduğu her yerde "kadın seksiyonları" kuruldu. Faşist milisler, onbinlerce kadını kapsıyordu. Genç kızlar, hatta çocuklar içinde bile faşist örgütlenmeler oluşturularak, askeri bir disiplinden geçirildi.

Bütün bunlar büyük bir yalan ve demagoji perdesi altında gerçekleşiyordu. Sözde kadına ve haklarına değer verdiklerini söylüyorlar, fakat gerçekte onları olabildiğince aşağılıyor, sömürüyor, kendi çıkarları doğrultusunda kullanıyorlardı.

Örneğin faşist Mussolini, iktidara gelmeden önce, kadın hareketinin en önemli talebi olan "oy hakkı"nı savunuyordu. İktidara geldikten sonra ise, kadınlara oy hakkının "ikincil bir sorun" olduğunu söyleyecekti. Faşist İtalya'da kadınlar, sadece yerel seçimlerde oy kullanabildiler; genel seçimlerde ise kullanamadılar. Ayrıca seçilme hakları yoktu. Daha da önemlisi oy kullanmak; "okur-yazarlık, belli bir servet sahibi olma, savaşta oğlunu ya da kocasını yitirme" gibi şartlara bağlanmıştı ki, bu oran, o sırada İtalya'da 12 milyon olan kadın sayısı içinde, sadece 1 milyondur. Ardından ayrıcalıklı kadınlara değil, erkeklere de oy hakkı ortadan kalkacaktı; sandık, yalnızca "evet ya da hayır" oylarının kullanıldığı referandumlarda kurulacaktı.

Bütün bunlara rağmen faşist liderler, bir "velinimet" gibi göründüler. Derinlere kök salmış duygular üzerine oynayarak, kadınların birçoğunu kandırdılar, hatta kendilerine tapınmalarını sağladılar. Örneğin faşist kadınlar, coplu saldırı taburlarında yer aldı. Burjuva ve küçük-burjuva kadınlar, özellikle de savaş sırasında eşini, oğlunu yitirmiş "madalyalı kadınlar", sokaklarda gösteriler yaparak, komünist ve devrimcilerin üzerine saldırdı.

Faşizm "kadını kovan, anneyi yücelten" bir rejimdir

Faşist rejimler, iktidara gelirken ve iktidarda kaldıkları sürelerde, çevrelerinde kadınları seferber etmeyi başardı. Onların analıklarını yücelterek iktidara bağlanmalarını sağladı.

Gerek Mussolini, gerekse Hitler, I. emperyalist savaşta eşini, çocuğunu yitirmiş, acılı-yaslı kadınları kazanacak argümanlar kullandı. Onların

gözlerinde kadınlar, savaşta ölenlerin veya sakat dönenlerin eşleri ve anneleriydiler. Sadece bu özellikleri öne çıkarıldı.

Çocukları ya da eşleri savaşta ölen kadınlar, gerçekte savaş karıştı mücadelenin en önemli unsurlarıdır. Savaşta kaybettikleri için duydukları acı ve onları katledenlere karşı oluşan nefret, kadınları en kararlı savaş-karıştı kitle haline getirir. **Ama faşizm, onların acılarını ve kayıplarını kullandı, hatta sömürdü. Kadın olarak değersizleştirilmelerine rağmen, ‘acılı anne’ ya da ‘dul eş’ olarak yüceltildiler.**

Mussolini, İtalyan kadınlarına eski Romalı kadınları örnek gösteriyor ve şöyle sesleniyordu: *“Faşistler sizden tek bir şey istemektedir: Tapınılası yurdumuza, tanrısal İtalya’ya alçakgönüllülük içinde bağlılık, yorulmadan hizmet etmek...”* Yani faşizm, kadınlardan “gönüllü bir vazgeçiş” istiyordu. İşlerinden, taleplerinden, isteklerinden, çocuklarından bile...

İkinci emperyalist savaş sırasında Almanya’da ve İtalya’da kadınlar, ellerindeki-avuçlarındaki her şeyi, hatta nikah yüzüklerini faşist devlete verdiler. İtalya’da kadınların, yalnız başkentte 250 bin alyans verdikleri saptandı.

Faşizmde “anne” imgesiyle, “ulus” ya da “yurt” imgesi birleşmişti. Hitler’in ünlü Propaganda Bakanını Goebbels, nasyonal-sosyalist “on buyruk”ta şöyle yazıyordu: *“Yurt sana can veren anadır, hiç unutma bunu!”* 1933’te Anneler Günü kutlamasıyla ilgili olarak da şunu söylüyor: *“Anneler Günü kavramı, Alman düşüncesini en iyi simgeleyen bir varlığa, Alman anasına saygı anlamını taşır. Yeni Almanya’da kadın ve ana bu rolü üstleniyor. Aile yaşamının bekçisi, halkımızı doruklara götürmeye yetenekli güçlerin fidanlığıdır o. Alman ulusu düşüncesini taşıyan tek varlık Alman anasıdır. Ana demek, sonsuza dek Alman ulusunun olmak demektir.”* (aktaran Maria Macciocchi, Faşizmin Analizi, Payel Y. sf. 153)

Keza İtalya’da da faşizm, kadınlar için bir “kamu topluluğu statüsü” yaratarak, kadının devlete ait olduğunu söylüyordu. Onların üçlemesi de “ana/aile/ulus”tu.

Faşizm, devletin temeli olarak aileyi; ailenin temeli olarak da

kadını gösterir ve bu üçlüyü birbirine yedirerek yüceltir. Diğer tüm gerici ideolojiler gibi, kadını anne olarak ele alır, anneyi de ulusla-yurtla özdeşleştirir. Öyle ki, Almanya’da “ari ırkın” sürdürülmesi ve saf haliyle kalması için, seçilmiş kadınlarla Nazi subayları, “insan haraları”nda toplanmış ve kadınlar “Alman ulusuna yaraşır nesiller yetiştirmek” için, buna gönüllü olmuşlardır.

Bu yönüyle faşizm, “sınıf baskısının yanı sıra kadınlar üzerinde cinsel baskının da en yoğun yaşandığı bir rejimdir” demek, yanlış olmaz.

Faşizmin kadınlara talimatı: “Çok çocuk doğurun!”

Marks şöyle der: *“İlk işbölümü, kadının ve erkeğin çoğalmak için yaptığı işbölümüdür... Modern ailenin içinde tohum halinde yalnız kölelik değil, serflik de vardır. Bu ailede, daha sonra toplumda ve devlette büyük ölçüde gelişen bütün çelişkilerin minyatür halde bulunduğunu görürüz.”*

Faşizmin aileye ve kadına yaklaşımında, Marks’ın belirttiği gibi *“bütün çelişkilerin minyatürü”* ve ideolojilerinin temeli bulunmaktadır.

Faşizmin yükselişe geçtiği sırada Almanya ve İtalya, yeni bir emperyalist savaşa hazırlanıyordu. **Savaş içinse, çok çocuğa ihtiyaçları vardı. Bunu onlara ancak kadınlar sağlayabilirdi. O yüzden kadınlara adeta bir “inek” gözüyle baktılar, doğurgan annelere övgüler dizdiler.**

Hitler’in “programım” dediği 1932 seçim bildirgesinde; *“kadının ve erkeğin insan soyunu sürdürme görevi, birlikte çalışmadan daha önemlidir”* deniyor. Devamında şunlar söyleniyor: *“Kadın büyük bir çalışma gücüdür, ama gerçek anlamda organik ve mantıki bir evrimin uzak amacının ailenin oluşumu olduğunu da hiç bir zaman gözden kaçırmamalıdır. Aile, bütün devlet yapısının en küçük ama aynı zamanda en önemli birimidir. Çalışma, kadını bir erkek gibi onurlandırır, ama çocuk anneyi kutsallaştırır.”* (age sf: 193)

Hitler, yoksulları az çocuk yapmakla suçluyor, emekçi kadınların fabrikaya gitmek yerine, “çocukların annesi” olarak evde oturması gerektiğini söylüyordu. İki yıl sonra, “nüfus savaşı”nda ilk “zaferi”ni ilan etti: 1933’te evlenme sayısı 630

Faşizm, “sınıf baskısının yanı sıra, kadınlar üzerinde cinsel baskının da en yoğun yaşandığı bir rejimdir.” Faşizm döneminde kadınlar, yüzyıllar öncesi döneme geri döndürülmüştür. Sözde “mutlu bir yuva” vaad edilirken, hiçbir kapitalist rejimin yapamadığı ölçüde fuhuşa sürüklenmişlerdir.

Bir yandan evli kadınlar işten çıkarılıp sokağa atılmış, bir yandan da genç kadınlar askeri fabrikalarda çalıştırılmıştır. Faşizm, kadını yeniden evin kölesi haline getirmek için her yolu denemiştir. Elbette bunu tam olarak başaramaz. Çünkü dayandığı burjuvaziye ve büyük toprak sahiplerine, her zaman ucuz işgücü lazımdır. Onun içindir ki, kadın işçilerin ücretini yarı yarıya düşürdüğü durumda bile, hepsini evine gönderememiştir.

bin iken, ‘34’te 740 bini bulmuştu. Doğum oranı da iki katına çıkmıştı.

Hitler’le yarışan Mussolini de, *“sayı güç demektir, çocuk yapınız”* diye buyurmuştu kadınlara. Mussolini de Erdoğan gibi, “balkon konuşmaları” ile ün salmıştır. Erdoğan *“en az üç çocuk”* derken, Mussolini *“dört çocuk”* istiyordu, yine o “balkon konuşmaları”nın birinde. Ve bunu şöyle gerekçelendiriyordu: *“Beşikleri boş duran halklar imparatorluk kuramazlar, kursalar bile kısa süre içinde yok olup giderler.”* Ayrıca *“çok çocuk doğuran kadınların daha sağlıklı olacağını”* vaaz ediyordu. Dev kadın toplantıları düzenletip, oralarda konuşmalar yapıyor; İtalya’nın en fazla çocuklu çiftlerini Venedik Sarayı’nda kabul ediyor, çok çocuklu annelere törenle altın madalya takıyordu.

Fransa’da ikinci emperyalist savaş sırasında iktidara gelen faşist Petain de kadınların az doğurduğundan yakınıyordu. Fransız kadınlarından *“en az üç çocuk”* istiyordu. Hitler Almanyası’nda olduğu gibi “Anneler Günü” kutlamalarını başlatmış, bu kutlamalara tüm annelerin katılması zorunluluğunu getirmişti. Fransa’da boşanmayı zorlaştıran kanunlar çıkardı. 7 Mart 1942’de çıkarılan bir yasa ile *“çocuk düşürmek”* “Fransız halkına zarar verecek eylem” kapsamına alındı. *“Çocuk düşürenler ve buna ortak olanlar”* için ölüm cezası getirildi.

İşte 20. yüzyılın ortalarında Fransa, Almanya, İtalya gibi sözde “uygarlığın beşiği” emperyalist ülkelerde, faşist yönetimler altında kadının düşürüldüğü durum buydu.

Faşizm kadını eve hapseden bir rejimdir

“Modern karı-koca ailesi, gizli ya da açık biçimde, kadının ev köleliği üstüne kurulmuştur; modern toplum da bütünüyle karı-koca ailelerinden meydana gelen bir kitledir; o aileler onun molekülleridir” demişti Engels. Faşizm bunu bas bas bağırıyordu. O, erkek egemen sistemin kendini en açık haliyle ortaya koyduğu rejimdi. Bu yüzden de kadını, “erkeklerin en erkeği” tarafından yönetilen bir rejime, yani faşizme köle yapıyordu.

“Erkeklerin en erkeği” de Duçe’ydi, Führer’di... Öyle ki, faşist liderler kendilerini, ulusun tüm kadınlarının sahibi gibi görüyorlardı. Hitler’e evlenip evlenmeyeceği sorulduğunda,

“Ben evli değil miyim zaten? Benim kırım Almanya’dır” demişti. (Anne de Almanya’ydi ya, onlara göre!)

Almanya’da 30 Haziran 1933 tarihli bir kararname ile devlet, evli bütün kadınları işten çıkarmak için ilk adımı attı. “Her şey, genç kızların görevi olan annelik görevine bağlı olacaktır” denilerek, kızların liseye girişlerine, karma okullara karşı kararnameler çıkarıldı. Genç kızları iyi ev kadınları olarak yetiştirecek, ev ekonomisi dersleri verecek özel okullar kuruldu. Yanı sıra kalabalık aileye ödeneklerin artırılması ve onlara çeşitli ödüllerin verilmesiyle, kadının eve bağlanması ve çok çocuk yapması teşvik edildi.

Nazi ideologlarından Frick, bu durumu şöyle açıklıyor: “Anne kendini bütünüyle çocuklara ve aileye adanmalıdır. Kadın da erkeğe. Bekar genç kıza gelince, o da sadece kadınlığına yaraşan uygun bir mesleğe kendini hazırlamalıdır.”

1929 bunalımının yarattığı kronik ve yoğun işsizlik, kadınların eve kapatılmasında en büyük yardımcıları oldu. Faşizm, işsizliğin nedeni de kadınmış gibi gösterip, ilkin çalışan kadınları işten attı.

İtalya’da 1927 yılında çıkarılan bir kararname ile kadınların ücretleri, aynı işkolundaki erkek işçilerin ücretlerinin yarısına indirildi. Aynı yıl kız öğrencilere liselerde edebiyat ve felsefe derslerinin okutulması yasaklandı. Bir yıl sonra kız öğrencilere orta öğrenim ve üniversitede iki kat harç ödeme yükümlülüğü getirildi. 1938’de kadınların kamu görevlerinde ancak yüzde 10 oranında olacağı belirtildi. 1942 yılında yürürlüğe giren “medeni yasa” (Rocco yasası) “onur suçu” kavramıyla ağırlaştırıldı. **Yasanın 587. maddesi, “babaya, kocaya ya da erkek kardeşe, onurlarını korumaları gerektiğinde bir öfke halinde kızı, karıyı ya da kızkardeşi öldürme hakkı” verilmekteydi.** İşi bu raddeye kadar getirebildiler.

Kısacası faşizm, bir yandan demagoji, ekonomik yardım ve ödüllerle, diğer yandan çıkardığı yasalarla kadını eve kapatmakla kalmıyor; onun bedeni üzerinde kurduğu tahakkümü, yaşamına son verdirecek noktaya vardiyyordu. **Faşist İtalya’daki “onur suçu” ile bizdeki kadın cinayetlerinin “namus-töre” diye normal görülmesi ve mahkemelerin**

Şurası kesindir ki, tarihte hiçbir önemli gerici hareket, kadınların desteği olmaksızın iktidara gelemes ve orada uzun süre kalamaz. Ama yine hiç bir diktatör de kadınların mücadelesi olmaksızın yıkılamaz. Faşizme kafa tutanlar arasında ilk başta, siyasal ve sendikal örgütlerde toplanmış işçi ve emekçi kadınlar vardır. Faşizme karşı mücadelenin başında, her zaman komünist ve devrimci kadınlar yer almıştır. On binlerce kadın, direniş hareketlerine katılmış, işkence görmüş, zindanlara atılmış, kurşuna dizilmiştir. Liberal burjuvaziye yaslanan feminist kadınlar ise, faşizmin ilk seslerini duydukları anda ortadan kaybolmuşlardır.

“hafifletici unsur” sebebi sayarak en az cezayı vermesi arasındaki paralellik dikkat çekici değil midir? Bunun bir adım sonrası, tıpkı Mussolini İtalyası’nda görüldüğü gibi kadın cinayetlerini yasal hale getirmektir!

Kadın cinayetlerinin AKP döneminde bu kadar artması, onun kadına bakıştaki gerici-faşizan yaklaşımıyla doğrudan bağlantıdır. Çünkü faşizmin kadını eve hapsedmesi ve onu sadece bir “döl yatağı” olarak görmesinde dinin belirleyici rolü vardır. Hristiyan ya da Müslüman fark etmeksizin dinci gericilik, her zaman kadının yerinin evi ve kocasının yanı olduğunu vaaz etmiştir. Hitler ve Mussolini’nin imdadına da her zaman Kilise yetişmiştir.

Hristiyanlığın merkezi sayılan Vatikan’ın 8 Ocak 1956 tarihli genelgesi, “Müslüman Erdoğan”ın sözlerine tıpa tıp benzer. **Vatikan, “ağrısız doğum” hakkında çıkardığı genelge ile, sadece kürtaja karşı olmakla kalmamış, kadınların doğum biçimini de belirlemeye kalkmıştır.** Papa XII Pie, ebelere şunları söylüyor:

“Anneyi derin bir hipnoz durumuna getirdikten sonra ortaya çıkacak ağrıyı önlemek için, o ağrıları azaltmaya çalışan kadın-doğum uzmanı, bu yöntemin anne-de çocuğa karşı sevgi yönünden bir kayıtsızlığa yol açtığını görmüştür.” Papa, İncil’de yazıldığı gibi “kadının büyük ağrılar içinde doğum yapması” gerektiğini bildirmiştir.

Faşizm kadının, bin yıllardır erkeğe bağımlı hale getiren tutucu yanlarına seslenmektedir. Bunda hiç kuşkusuz en büyük yardımcısı, tek tanrılı dindir. Fakat kadını “tanrısalılaştıran”, onu her tür kötülüğe karşı iyiliğin ve güzelliğin sembolü olarak gösteren yaklaşımların da, tarihsel gerçekler karşısında hiçbir hükmü olmadığı görülmektedir.

Faşizmin kitle tabanı olan kadınlar

Kadını bu denli aşağılayan, doğumdan ölümüne her şeyine müdahale eden bir rejim, nasıl oldu da kadınların önemli bir kısmının desteğini alabilirdi? Ve halen nasıl oluyor da alabiliyor?

Marks, Fransa’da İç Savaş adlı yapıtında, barikatlarda yiğitçe çarpışan işçi-emekçi kadınları anlattığı gibi, Komün’ün yenilgisinden sonra

burjuva kadınların düşmanca tavırlarını da ortaya koymaktadır. “İlk Parisli tutuklular konvoyu Versailles’a getirildiği zaman, insanı çileden çıkaran canavarca işleme tabu tutuldu. O sırada Ernest Picard elleri ceplerinde alay ederek onların çevresinde dolanmakta, Madam Thiers ve Madam Favre de nedimelerinin ortasından balkonlardan Versailles gürhunun bu alçakça işlerini alkışlamaktaydılar.” (Faşizmin Analizi, Payel Y. sf. 113)

Elbette sadece alkışlamakla kalmayıp, bu saldırıları bizzat yapan kadınlar da vardı. “Soylu” kadınlar seyredip alkışlarken, aristokratların kıskırttığı birçok gerici kadın, Komün’ün yiğit kadınları başta olmak üzere tutsakların üzerine büyük bir hınçla saldırdılar.

1920’li yıllardan itibaren Avrupa’da faşizmin yükselişi ve iktidara gelişinde, sadece burjuva kadınların değil, küçük-burjuva kadınların da rolü vardır. Keza ‘70’li yıllarda Şili’de “sosyalist” başkan Allende’yi çöktürmek için, kadınların ön planda kullanıldığı görülmüştür.

Feministlerin iddia ettikleri gibi, sınıfsal konumlarından bağımsız bir cins olarak kadınlar, hiçbir konuda blok davranmazlar. **Orta ve küçük-burjuva kesimler, nasıl faşizmin kitle tabanı olmuşlarsa, bu kesimlerin kadınları da aynı tutumun sahibidirler.** Farklı olması, eşyanın tabiatına aykırıdır zaten.

Şurası kesindir ki, **tarihte hiçbir önemli gerici hareket, kadınların desteği olmaksızın iktidara gelemes ve orada uzun süre kalamaz.** Ama yine hiç bir diktatör de kadınların mücadelesi olmaksızın yıkılamaz. Faşizme kafa tutanlar arasında ilk başta, siyasal ve sendikal örgütlerde toplanmış işçi ve emekçi kadınlar vardır. O yüzden aralarından birçoğu faşistler tarafından öldürülmüştür.

Diğer yandan faşist partiler, **toplumu en küçük birimine kadar (kız ve erkek çocuklarını bile) faşist örgütler içinde toplarken, hiçbir zaman işçi kadın örgütleri kurmamıştır.** “İşçi kadın” sözcüğü bile faşizmi ürkütmektedir. (Benzer yaklaşımı feminist hareketlerde de görürüz. “İşçi kadın” kavramı, feministler için de en “tehlikeli” kavramlardan biridir.)

Faşizm, kadının çalışmasına karşı

çıkması, onu yeniden evin kölesi haline getirmek için her yolu denemiştir. Elbette bunu tam olarak başaramaz. Çünkü dayandıkları burjuvaziye ve büyük toprak sahiplerine, her zaman ucuz işgücü lazımdır. Bunu da en fazla kadın işgücü üzerinden elde eder. Onun içindir ki, faşizm, kadın işçilerin ücretini yarı yarıya düşürdüğü durumda bile, hepsini evine göndermemiştir. 1940'lı yıllarda ilk grevler ve faşizme karşı mücadele de, bu kadınlarla başlayacaktır.

Faşizme karşı mücadelenin başında her zaman komünist ve devrimci kadınlar yer almıştır. On binlerce kadın, direniş hareketlerine katılmış, işkence görmüş, zindanlara atılmış, kurşuna dizilmiştir. Liberal burjuvaziye yaslanan feminist kadınlar ise, faşizmin ilk seslerini duydukları anda ortadan kaybolmuşlardır.

Kısacası; dünyada yaşanmış ve yaşanan birçok olumsuz gelişmede kadınların da payı vardır. Onlar, tüm bu gelişmelerden kopuk, pür-ü pak ve her durumda direnişin sembolü değillerdir. Çünkü kadınlar da yaşadıkları toplumun bir parçasıdır. Hem de en duyarlı parçası... Dolayısıyla toplumsal-siyasal gelişmelerde, yenilgilerde ve zaferlerde kendi sırfsal konumları ve bilinç düzeyleri oranında pay sahibidirler.

Karl Marks'ın kızı Eleanor Marks, 1887'de bir yazısında şöyle demişti: "Erkekler için de kadınlar için de cinsel baskının ardından, her zaman felaket olayların geldiği gerçeğini kavrama zamanıdır."

Son yıllarda kadına yönelik artan baskıların, cinayetlerin, kadını aşağılayan argüman ve yasaların artması, yüzyıllı aşkın süre önce yapılan bu kehaneti doğrulamaktadır.

Kadının aşağılanması ile faşizmin ve savaşın tüm şiddeti ile toplumların üzerine çökmesi arasındaki bağ, hem tarihsel hem de güncel bir gerçek olarak önümüzde durmaktadır.

Yayınlarımız tarafından basılan "Feminizm mi Sosyalizm mi" kitabından alınmıştır.

KÖKLERİMİZ TOPRAKTA TARİHTEN GELİYORUZ
Şehitler Albümü
Derleyen: Devrim Zafer
Her bir mücadelenin farklı bir cephesinde şehit düşmüş komünistlerin, rehber olan yaşamları.

YOL AYRIMI
Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşanan tasfiyecilik ve buna karşı ideolojik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleştirilen çıkışın siyasal belgesi. Tasfiyeciliğin çözümünü.

İLK KURŞUN
Derleyen: A. İsmail
12 Eylül'den 17 gün sonra, faşist cuntaya ilk kurşun olan komünist önder Osman Yaşar Yıldascan'ın biyografisi. Ölümsüz proletarya kahramanının öğreten yaşamı.

İnancın Sinandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara ve hücre saldırısına karşı en zor koşullarda bile direnmenin onurunu anlatan kitap.

DUVARLARINIZIN HÜKMÜ YOK
Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri katliamı ve hücre saldırısına karşı yürütülen büyük ölüm orucu direnişinin siyasal dersleri. Tutsakların direniş günceleri.

SAVAŞ ve DEVRİMCİ DURUŞ
Derleyen: Sezai Ekinci
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist paylaşım savaşının ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve sosyal koşullarının çözümlemeleri, emperyalistlerin hazırlık düzeyleri.

TIKB(B) I. KONGRE BELGELERİ
Derleyen: İsmail Cüneyt
TIKB(B)'nin yeni emperyalist paylaşım savaşının örgütünde yaptığı ve örgütsel-siyasal hatlarını gözden geçirip, programı ve tüzüğünü oluşturarak yeni döneme hazırladığı I. Kongre'sinin belgeleri.

STALİN ÜZERİNE GERÇEKLER
Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya'da 1970'li yıllarda yayınlanan ve Stalin'e dönük karıştırmalara önemli cevaplar veren kitabın Türkçe baskısı.

Savaş Hazırlıklarında Bir Dönem: 3 KASIM SEÇİMLERİ
Derleyen: Azmi Akan
Türkiye'de savaş hükümeti kurulması için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin "Taktik", "Devlet" ve "Demokrasi" konusundaki yanlış yaklaşımları.

İŞKENCEDE DİRENME SAVAŞI
Derleyen: Remzi Basalak
Adressiz Sorgular kitabının devamı. Son yıllarda işkencede direnme oranları düşme nedenlerini, yeniden direniş yükselişlerinin gereklerini ve şehit komünistlerin direnişleri.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ve Görevler
Derleyen: Hamit Tekin
İşçi sınıfının tarihsel deneyimleri ve gerçek gücünün bu deneyimlerde yitliğini anlatan kitap. İşçi sınıfı hareketinin tikanma noktalarını ve aşma yollarını ortaya koyuyor.

PIŞMANLIK YASALARI ve İTİRAFÇILIĞA KARŞI MÜCADELE
Derleyen: Osman Akgün
"Topluma kazandırma" adı altında karışımıza çıkartılan pişmanlık yasalarına, itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşım, komünistlerin bu konudaki tavrı ve belgeleri.

Yeni emperyalist SAVAŞIN EKONOMİ POLİTİKASI
Derleyen: Selma Aybal
Savaş ve Devrimci Duruş kitabının devamı. ABD emperyalizmini yeni emperyalist savaşa bağlamaya ilen ekonomik ve siyasal koşullar ile Irak'ta derinleşen ABD bataklığı.

KUTUP YILDIZI
Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük sevgisini ve saygısını kazanan, Türkiye Devrimci Hareketi'nin direnme geleneğinin oluşmasında tarihsel bir rol üstlenen komünist önder Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yaşam öyküsü.

Emperyalist Savaş ve KÜRT SORUNU
Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve Kürdistan'a temel yaklaşımlarıyla birlikte, emperyalist savaş koşullarında Kürt hareketinin evrimi.

TIKB(B) 4. KONGRE BELGELERİ
Derleyen: Ataman İnce
TIKB(B)'nin örgütsel durumunu, emperyalist paylaşım savaşını ve Türkiye'nin savaşa karşı konumunu değerlendirdiği 4. Kongre'si.

İnancın Sinandığı Zor Mekanlar: HÜCRELER kitabı DAVA DOSYASI
Derleyen: Nevin Berktaş
"Hücreler" kitabının ve yazarının ceza almasının ardından, kitabın dava süreci ve yürütülen kampanyaya ile birlikte yayınlanan son hali.

Bir Yenilgi Hastalığı TASFİYECİLİK
Derleyen: Osman Yaşar Yıldascan
12 Eylül'den bu yana süregelen ve devrimci harekette büyük tahribatlar yaratan tasfiyeciliğe karşı bir mücadele kılavuzu.

Darbe, Yenilgi, Direniş 12 EYLÜL
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül sadece bir yenilgi değil, aynı zamanda bir direniş destanıdır da. Kitap, 12 Eylül'ü, direnişlerin gözünden anlatmaktadır.

Kriz, Savaş ve DEĞİŞEN DENGELER
Derleyen: Metin Aydın
ABD ile Çin arasındaki dünya hegemonyasını ele geçirme savaşı, bunun Türkiye'ye yansımaları, 2008'de başlayan ekonomik krizin, savaşı kaçınılmaz hale getirmesi.

PROLETER KÜLTÜR PROLETER YAŞAM
Derleyen: Hacı KOŞE
"Yeni insan" yaratmak, insani değerleri öne çıkarmak için, kapitalist ideolojik bombardımana karşı, sosyalizmin savunusu.

BU DAHA BAŞLANGIÇ Daha fazla Haziran
Derleyen: M. Ali DOĞAN-Aslan TEL
Taksim Gezi Parkı'nda başlayıp ülkeyi saran Haziran Ayaklanması'na, yaşayanların gözünden objektif bir bakış.

FEMİNİZM Mİ SOSYALİZM Mİ?
Derleyen: Z. Poyraz-H. Çabuk
Feminizmin bir burjuva ideolojisi olduğunu ve emekçi kadının kurtuluşunun, emekçi erkeklerle birlikte, burjuvaziye karşı sınıfsal savaşı vermekten geçtiğini anlatıyor.

Kürt kentlerinde abluka ve işkence devam ediyor...

*Binlerce yıl sağılmışım,
Korkunç atlılarıyla parçalamışlar
Nazlı, seher-sabah uykularımı
Hükümdarlar, saldırganlar, haydutlar,
Haraç salmışlar üstüme.
Ne İskender takmışım,
Ne şah ne sultan
Göçüp gitmişler, gölgesiz!
Selam etmişim dostuma
Ve dayanmışım...
Görüyor musun?
Ahmed Arif*